

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Α' ΤΕΥΧΟΣ 48^{IV}

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1925

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ
ΠΑΡΕΠΙΛΗΜΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ
ΔΗΜ. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΥ
ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ Ντὲ ΣΙΒΡΙΕ
ΠΟΙΟΣ ΔΙΟΙΚΕΙ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ;
ΤΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ ΒΟΥΛΑΣ

Ἡ Ἑλληνορουμανικὴ συμμαχία

Διπλωματικαὶ ἐκθέσεις

Οἱ ποῦτοι Ἕλληνες δημοσιογράφοι

Ἀγγλία καὶ Αἴγυπτος

Ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα

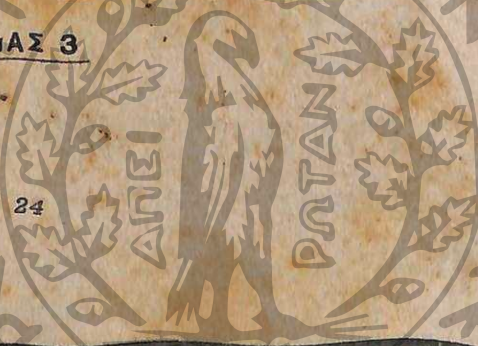
Ἡ Ρωσσία καὶ τὰ διεθνῆ προβλήματα

Ὁ Παγκόσμιος Πόλεμος

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 3

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Έτησία Δρχ. 150
, » Έξάμηνος » 75

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

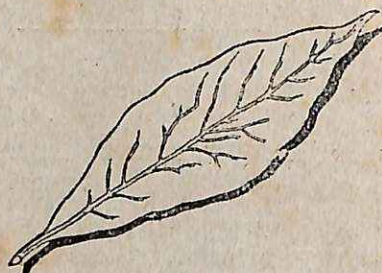
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικώς) λίρα Άγγλ. 1—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολ. 5—

Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαιτέραι συμφωνίαι.
Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

« Ἡ Νέα Ἐποχή » θὰ δημοσιεύῃ βιβλιοκρισίαντων
πρὸς αὐτὴν ἀποστελλομένων βιβλίων

Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

FRESCO

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΜΕΞΗ
ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΠΡΟΤΙΜΗΣΑΤΕ

ΤΑ ΝΕΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ

ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΠΝΟΝ ΠΙΠΑΣ

BOMBOS

TOBACCO
BLEND

ΥΓΙΕΙΝΟΣ-ΑΡΩΜΑΤΙΚΟΣ-ΕΥΘΗΝΟΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΠΝΟΠΩΛΕΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΞΕΝΩΝ ΚΑΠΝΩΝ

ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ
ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ

“ ΤΕΛΕΙΟΝ ”

B. & M
ΜΕΞΗ

ΕΤΟΣ Α.

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1925

ΤΕΥΧΟΣ 48ον

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝ. ΜΑΛΛΟΥΣΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Φαίνεται ότι αἱ γαλλικαὶ παρασκευαίαι ἐνέργειαι διὰ τὴν ἐπίτευξιν προσεγγίσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γιουγκοσλαβίας παρουσιάζουν σημεῖα αἰσίας προόδου, συντελούσης εἰς τοῦτο ἀναμφιβόλως καὶ τῆς καλῆς θελήσεως ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων. Ἐχομεν ἤδη κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίες τὰ πρῶτα συγκεκριμένα ἀποτελέσματα τῆς ταύτης προσεγγίσεως, δεδομένου ὅτι δὲν τηρεῖται πλέον εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἡ σερβικὴ ἀξίωσις καθ' ἣν ἡ γραμμὴ Γευγελῆς Θεσσαλονίκης ὄφειλε νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς Σερβίας. Ἦτο δὲ τοῦτο τὸ κύριον ὡς γνωστὸν ἐμπόδιον ἐφ' οὗ προέκυψαν αἱ πρό τιμος χρόνου διεξαχθεῖσαι ἐν Βελιγραδίου διαπραγματεύσεις, τοῦ ὁποίου ἡ ἄρσις ἀναμφιβόλως ἐπιδέχεται τὰς μᾶλλον εὐνοϊκὰς προβλέψεις.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦτο γίνεται λόγος περὶ μέσης τιμος λύσεως δυναμένης νὰ ἐξυπηρετῇ καλῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἐμπορικὸν συμφέροντα τῆς Σερβίας ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ μὴ θίγῃ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους. Πρὸς ἐπίτευξιν τῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Βελιγραδίου δέον νὰ τονισθῇ θὰ ἐπενεργούσιν ἐκατέρωθεν ἐξωτερικαὶ ἐπιδράσεις κατὰλληλοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτο. Ἡ γαλλικὴ πρωτοβουλία εἶνε τόσον αἰσθητὴ εἰς τὰς πρωτεύουσας ἀμφοτέρων τῶν Κρατῶν ὥστε θὰ ἀπετέλῃ ματαιοπονίαν ἀληθὴ πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀπ' αὐτῆς. Τὸ παγκόσμιον δίκτυον τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων Κρατῶν ἐπιβάλλει περιορισμούς εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Οὕτω μεταξὺ τῆς ἀξιώσεως τῶν Σέρβων ὅπως διαθέτωσι κατ' ἀπόλυτον κυριότητα τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν τὴν ἄγουσαν εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀζίου καὶ τῆς ἀρνήσεως

τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ξενικὴν ταύτην κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς, ἀνευρέθη ἐκ Παρισίων προταθεῖσα μέση τις λύσις. Κατ' αὐτὴν διευπλώθη πρότασις περὶ ἀναθέσεως τῆς γραμμῆς ταύτης εἰς ξένην ἑταιρείαν μᾶλλον οὐδετέραν ἢ τις ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἐξηγεῖται εἰς τοὺς Σέρβους πλήρη ἐλευθερίαν ἐμπορικῆς κινήσεως μεταξὺ Γευγελῆς καὶ Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἦτο ὑπεύθυνος μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος διὰ πᾶσαν παράβασιν τῆς ἐντολῆς ταύτης. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ἐγνωστοποίησεν ἀκριβοῶς ὅτι προτιμᾷ τὴν ἴδρυσιν Γαλλικῆς ἐταιρείας. Ἀντιθέτως ἡ Σερβικὴ Κυβέρνησις διευτύωσε πρότασιν περὶ καταρτισμοῦ ἐταιρείας διὰ μικτῶν κεφαλαίων ἑλληνικῶν καὶ σερβικῶν διατελούσης ὑπὸ τὸν ἄμεινον ἔλεγχον ἀμφοτέρων τῶν Κρατῶν. Τελικῶς φαίνεται ὅτι θὰ ἐγκριθῇ σχέδιον περὶ καταρτισμοῦ ἑταιρείας διὰ γαλλικῶν, ἑλληνικῶν καὶ σερβικῶν κεφαλαίων με ἀναλογία 40 ο/ο διὰ τοὺς Σέρβους καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ 20 ο/ο διὰ τοὺς Γάλλους, ἐγκατασταμένων οὕτως τῶν Γάλλων ὡς διαιτητῶν διὰ τὰς ἐνδεχομένας ἑλληνοσερβικὰς διενέξεις. Οὕτω βαίνει πρὸς τελικὴν διευθέτησιν τὸ ἀκανθώδες τοῦτο ζήτημα τὸ ἀποτελοῦν τὸν κύριον σκόπελον τῶν ἑλληνοσερβικῶν διαπραγματεύσεων.

Κατὰ προσφάτους πληροφορίες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπεφασίσθη ὅπως ἐκφραστὴν ἀπαρτάτως ὡς ἔχει καταρτισθῇ τὸ σχέδιον συμφωνίας τὸ καταρτισθὲν ἐν Ἀγκύρᾳ μεταξὺ τῶν εἰδικῶν ἀντιπροσώπων Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων « Ἐταπλί ». Κατόπιν τούτου πρόκειται νὰ συνέλθῃ εἰς ἐπίσημον Συνεδρίασιν ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἥτις ἀνέβαλε τοῦτο ἐκ τυπικῶν λόγων ὅπως ἐπισηφίσῃ τὰς καταρτισθείσας συμβάσεις. Τοιοῦτοτρό-

πως τὸ ζήτημα τῶν «Ἐταπλ» λαμβάνει τὴν οὐσιώδη τὴν διευθέτησιν κατὰ τρόπον μὴ ἀπάθοντα πολὺ πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἐκεί ἀποκατεστημένων ὁμογενῶν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξηγήθησαν νέαι ὁδηγίαι ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Ἀγκύρας, ἀναφερόμεναι εἰς τυπικά τινα ζητήματα.

Αἱ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας σχέσεις φαίνεται ὅτι διατρέχουν ἐπ' ἐσχάτων νέαν ζωηροτάτην περίοδον ὀξύτητος. Δεῖγμα τοῦ γεγονότος τούτου λίαν χαρακτηριστικὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν ἑκ τῶν τελευταίων ἄρθρων τῶν Λονδινέων «Ταίμς» διὰ τοῦ ὁποίου διατυπῶνται δορυμνὰ παρὰ πονα ἐναντίον τῶν Παρισινῶν ἐφημερίδων τῶν προσκειμένων πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν Ἰαλλικὴν Κυβέρνησιν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐδίστασαν νὰ σχολιάσουν δυσμενέστατα τὸ εἰς Λονδὶνον ποσόφατον ταξίδιον τοῦ Βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ Φαῦσταλ καὶ νὰ συνωδεύσουν μάλιστα καὶ δι' ὀριστικῶν ἐκφράσεων τὰ σχόλια ταῦτα δι' ἐπιχειρήματα διὰ τὴν δυσχερῆ θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκονται οἱ Ἀγγλοὶ ἐν Μεσοποταμίᾳ. Οἱ Γάλλοι, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν «Ταίμς» ἐμφανίζονται σήμερον ἀγνοοῦντες τὸ γεγονός ὅτι ἡ κατάστασις ἐν τῇ Ἀνατολῇ μετεβλήθη διὰ τὰς Δυτικὰς Δυνάμεις ἀπὸ τοῦ 1919, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης ἀποτελοῦσης ἰσχυρὰν, ἀλλὰ καὶ ἐπώδυνον ἀπόδειξιν τῆς μεταβολῆς ταύτης. Ὑπέστη πολλὰς καὶ οὐχὶ ἐλαφρὰς ἀπαγορευσεις ἀπὸ μέρους τῆς Τουρκίας ἡ Ἰαλλία παρ' ὅλην τὴν ἀνεπιφύλακτον εὐμένειαν τὴν ὁποίαν τὴν ἐπέδειξε πρὸς αὐτήν, χωρὶς ὅμως μετὰ τὰς ἀπογοητεύσεις ταύτας νὰ κατανοήσῃ ἐπαρκῶς πούη ἐπείγουσα εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς εἰλικρινοῦς ἀγγλογαλλικῆς συνεργασίας διὰ τὰ ἀνατολικά ζητήματα. Εἶναι καιρὸς ν' ἀντιληφθῶν οἱ Ἰάλλοι ὅτι δὲν ἔχουν νὰ ὠφεληθῶν τίποτε ἐν Συρίᾳ ἐξ ἐνδεχομένης παραχωρήσεως τῆς Μουσούλης εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ εὐρίσκει ἤδη εἰς Λονδὶνον, ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀγκύρας ἀσχολεῖται εἰς τὸν καταρτισμὸν εἰδικῆς «Ἐρυθρᾶς Βίβλου» ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Μουσούλης, τῆς ὁποίας τὰ πειρεστικὰ στρώματα ἀποτελοῦσι πηγὴν πλούτου ἐπιφθονον.

Τὸ ζήτημα τῆς Μουσούλης ὑπάρχει πιθανότης οὐ θὰ λυθῇ ἐν Γενεῇ κατὰ τὸν ἐρχόμενον μῆνα, δὲν δύναται ὅμως νὰ διατυπωθῇ ἀπὸ τοῦδε οὐδεμία προβλεψίς περὶ τῆς δοθησομένης λύσεως. Δέον νὰ ἐνθυμηθῶμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ κατέλαβον τὴν Μουσούλην διὰ λογαριασμὸν τοῦ Βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν τοῦ Μουῦρου καὶ δυνάμει τῶν συμφωνιών

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

— **Ἐξάμηνοι** συνδρομαὶ **ἐξωτερικοῦ** καὶ **τρίμηνοι** συνδρομαὶ **ἐσωτερικοῦ** δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ τὴν **ἀλλαγὴν διευθύνσεως** συνδρομητοῦ δέον νὰ εἰδοποιῇται διὰ δελταρίου ἢ διεκπεραίωσης.

— Τὰ **χειρόγραφα**, πλὴν ἐκείνων ἄτινα ἀφοροῦν μελέτας, δὲν **ἐπιστρέφονται**.

τῆς ἀνακωχῆς ταύτης. Ἀλλ' ἡ νίκη τῶν Τούρκων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἡ ἀπομικρύνσις ἐκεῖθεν τῶν Ἑλληνικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐπανεφέρεν ἐπὶ ταπητῆς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τὴν ὁποίαν ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάνης εἶχεν ἀφίσει ἐκκρεμῇ. Κατόπιν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων διαπραγματεύσεων, ποικιλλομένων συχνάκις δι' αἱματηρῶν συγκρούσεων, Ἀγγλοὶ καὶ Τούρκοι συμφώνησαν ὅπως ἀναθέσουν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, δεσμευθέντες διὰ κοινῆς ὑποσχέσεως ὅτι θὰ ἀπεδέχοντο τὴν ἀπόφασιν ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦτο. Ἀλλ' ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν δὲν ἐργασθῇ διὰ τὴν οὐσιαστικὴν πρόοδον τοῦ ζητήματος. Κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν ἐπιτοπίου ἐρεῦνης τῆς ὁποίας ἡ ὑποβληθεῖσα ἐκθέσις μᾶλλον περιπλέκει παρὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Ἀναμένεται ἤδη ἡ Σύνοδος τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἐν Γενεῇ ὅπως διευθετηθῇ τὸ ζήτημα. Ἀλλ' εἶναι ἀσπλην ἡδὴ ἂν θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο τελικὴ λύσις.

Ἐν Ρουμανίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ ἐπεκτείνονται αἱ ἀντισημιτικαὶ ταραχαί. Βιαιοπραγαίαι ἄνευ προφανοῦς λόγου λαμβάνουν χώραν ἐναντίον Ἰσραηλιτῶν εἰς δημόσια κέντρα, εἰς τὰ καφενεῖα τοὺς τροχινοδρομοὺς, ἀποτελοῦσαι ἐκτέλειν μιᾶς εἰδικῆς ψυχώσεως τῶν λαϊκῶν μαζῶν προερχομένης ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς μεγάλης δυσφορίας τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ἡ ἀθλιότης τῆς ἐπικρατούσης οικονομικῆς καταστάσεως. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ ρουμανικαὶ ἐπαρχίαι συνορεύονται πρὸς τὴν Ρωσσίαν καὶ τὴν Πολωνίαν ἔχουν πλημμυρίσει ἐπ' ἐσχάτων ἀπὸ αἰφνιδίαν εἰσβολὴν ἀρχετοῦ Ἰσραηλιτικοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ Ἰσραηλιταὶ κατορθύνουν καὶ διεισδύνουν ἐντὸς τοῦ ρουμανικοῦ ἐδάφους δια παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου, γεγονός τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ἐξαγριωσιν τοῦ ρουμανικοῦ πληθυσμοῦ.

Τόσον ἐν Συρίᾳ ὅσον καὶ ἐν Μαρόκῳ ἐξακολουθοῦν ὑφιστάμεναι αἱ ἀφορμαὶ αἱ προκαλοῦσαι τὴν ἀνήρπυον ἐξέγερσιν τῆς γαλλικῆς δημοσίας γνώμης. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις προσπαθεῖ νὰ ἐνισχύσῃ

τὰς δυνάμεις τοῦ στρατηγοῦ Σαρράν ὅπως δυνήθῃ οὗτος καὶ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἐξέγερσιν τῶν Δρουσῶν καὶ ἄφ' ἑτέρου ἀναθέτει ὀριστικῶς τὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ μετόφτου ἐν Μαρόκῳ εἰς τὸν στρατάρχην Πεταῖν μετὰ τὴν ἐντολὴν νὰ προβῇ εἰς τελικὴν ἐπίθεσιν ἄφ' ἑτέρου οἱ Γάλλοι σοσιαλισταὶ ἐπικρα-

τοῦντες σήμερον κατὰ πολὺ, ζητοῦν τὴν ἀμεινον εἰρήνευσιν μετὰ τῶν στασιασάντων πληθυσμῶν καὶ τὴν ταχίστην κατάπαυσιν τοῦ πολέμου. Δέον νὰ ἐμολογηθῇ ὅτι ἡ θέσις τῆς Κυβερνήσεως Πενλεβὲ στηρίζομένη ἐπὶ τῶν σοσιαλιστῶν, εἶνε δυσχερεστάτη.

PROBUS

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ τελευταίως γενομένη εἰς Ὑδραν ἐπίσκεψις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ πρὸς τὸν κ. Κουντουριώτην συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ διευκρινισθῶν πλεῖστα ὅσα ζητήματα ἀφορῶντα τὴν πολιτικὴν κατάστασιν. Κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ πρὸς τὸν ἡμερήσιον τύπον «ἐλθῆς» καὶ ἀπόλυτος ὁμοφωνία ἐπεκράτησε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Κουντουριώτου ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων.

Συγχρόνως ὁ κ. Πάγκαλος ἐρωτηθεὶς ἂν ἐλήφθησαν ἀποφάσεις περὶ τῆς διαλύσεως τῆς Συνελεύσεως εἶπεν: «Ὁχι, δὲν ἐνεφανίσθη περίπτωσις διαλύσεως. Ἀλλως τε εἶναι γεγονός, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωνται πρὸ τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου ἢ Μαρτίου. Πρέπει ὅμως νὰ προσθῶ, ὅτι κατὰ θεωρίαν δὲν εἶναι ὀρθή, ἡ γνώμη, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος διάλυσις τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως. Κατὰ τὰς ὁρθότερας συνταγματικὰς θεωρίας, ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις διαλύεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος, ἐφόσον παρίσταται τοιαύτη ἀνάγκη, εἶναι δὲ ἡ προσήκουσα στιγμή. Ὁ κ. Κουντουριώτης συμφωνεῖ εἰς τοῦτο. Ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν ὑφίσταται τοιοῦτον ζήτημα. Πρόκειται περὶ ἀπλῶν θεωριῶν. Ὡς πρὸς τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε:

— Δὲν ἐξητάσαμεν ἐτι οὐκὶς τὸ ζήτημα αὐτό. Τόσούτω μᾶλλον καθόσον ὡς σὰς εἶπα, δὲν πρόκειται νὰ γίνωνται ἀμέσως ἐκλογαί».

Ὡσαύτως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἰς συνουσίαν τοῦ μετὰ πληρεξουσίων ἐκ Θεσσαλονίκης, ἐτόνισεν ὅτι αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ δὲ δύναται νὰ γίνωνται πρὸ τῆς ἀνοίξεως, προέχει δὲ, εἶπεν, τὸ ζήτημα τῆς ἐνεργείας τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ἵνα ἀποκατεστηθῇ ἡ παρὸν Διηγετική δι-οίκησις, προσθέσας ὅτι μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου πρέπει νὰ γίνωνται αἱ δημοτικαὶ ἐκλο-

γαί. Μετὰ τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης φίλων ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὠμίλητε καὶ περὶ τῶν ὑποψηφίων Δημάρχων Θεσσαλονίκης, μεταξὺ τῶν ὁποίων φέρονται οἱ κ. κ. Συνδίκας, Καλλιδόπουλος, Λέρας, Γερμανὸς καὶ Ζαβιτσᾶνος, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ αὐτῶν.

Εἰς τοὺς ἐπιτεφθέντας δὲ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν πρόσφυας πληρεξουσίου, ὑποδείξαντας τὴν ἀνάγκη νέας ἀπογραφῆς τῶν προσφύγων, ὁ κ. Πάγκαλος εἶπεν ὅτι δὲν ἐπείγει τὸ μέτρον τοῦτο, διότι αἱ ἐκλογαὶ θὰ βραδύνουν μέχρι καὶ πέραν τῆς ἀνοίξεως, προσέθετε δὲ ὅτι δὲν γνωρίζει ἀκόμη ὑπὸ ποῖον σύστημα θὰ ἐνεργηθῶν αἱ ἐκλογαί, καίτοι φρονεῖ ὅτι ὁ λαὸς δὲν θέλει τὴν ἀναλογικὴν, ἥτις, ὡς διευκυνάσθη ὡς νόμος, εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ, ἀκατανόητος ὑπὸ τῶν πολιτῶν.

Αἱ δηλώσεις αὗται τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς καὶ ἡ συνουσία τοῦ μετὰ τοῦ κ. Κουντουριώτη, παρουσία καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ «Ἐλ. Βήματος» κ. Λαμπράκη καὶ ἡ προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως ὅπως παρουσιάσῃ ὅτι ἐμμένει αὐτὴ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ψηφίσματος τῆς 1ης Ἰουλίου, ἐγέννησαν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς οὐ μόνον ἐγκατέλειπε τὰς συνεννοήσεις πρὸς ἄμεσον διάλυσιν τῆς Συνελεύσεως, ἀλλ' ἐπανήλθεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπαναπροσέσεως τῶν σχέσεων τόσον μετὰ τὸν κ. Παπαναστασίου, ὅσον καὶ τῆς ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἀπέχοντος πληρεξουσίου τῶν κομμιστῶν τῆς Δεξιᾶς, ἀναλαβόντων φιλικῶν τιμῶν παραγόντων νὰ μεσολαβήσουν πρὸς τοῦτο καὶ νὰ ὑλοποιηθῶν τοῦ τοιοῦτου ἐλιγμοῦ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπασφάλισιν τῆς ψήφου τῆς Συνελεύσεως εἰς τὴν προσεχῇ ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἡ πρὸς τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου τῆς Συ-

νελεύσεως προσπάθεια της Κυβερνήσεως και η συνεργασία μετ' αυτής κατέδειξε ότι το μκνον λαϊκὸν ἔρεισμα τοῦ ὅλου Βενιζελισμοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρεῖται πάντοτε ἡ Συνέλευσις, ἡ δὲ ἐνέργεια ἐκλογῶν ὁποσδήποτε νομίζεται παρὰ τοῦ Βενιζελικοῦ συγκροτήματος ἐν συνόλῳ, ὡς κίνδυνος καὶ καταστροφή, διότι ἀνομολογεῖται ὅτι ἡ ἀντιμετώπισις τῆς λαϊκῆς ὁργῆς διὰ τὴν στέρεσιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Λαοῦ, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ ἄνευ συνεπειῶν.

**

Ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκειται ἐν δυσχερείᾳ ὡς πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς ἐλληνικῆς ἀντιπροσωπείας διὰ τὴν σύνοδον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, συνερχομένης τὴν 1ην Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ κ. Πολίτου, ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι ὡς ἀπόλυσιν θεωρεῖ τὴν μετάθεσιν του εἰς διαθεσιμότητα, ἡ κυβέρνησις ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα τοῦτο μετὰ δυσκολίας, μολονότι δὲ ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν θὰ μεταβῇ εἰς Γενεύην ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινωνίαν ἐν τούτοις οὐδὲν εἶνε ἀκόμη ὀριστικόν, εἶνε δὲ πιθανὸν νὰ μετασχητῇ τῆς ἀντιπροσωπείας καὶ ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὁ τέως ἐν Ρώμῃ πρεσβευτὴς κ. Ἀλέξ. Καραπάνος, ὅστις διωκίσθη ἤδη πρὸς βυζ. ἐν Παρισίῳ δοθείσης πρὸς τοῦτο καὶ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

**

Ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν θυμάτων πολέμου, τῶν ἀναπήρων καὶ τῶν ἐν γένει ἐφένδρων πολεμιστῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν κατήρτισε νομοθ. Διατάγματα, δι' ὧν ἰδρύεται Ταμεῖον πρὸς ἀνακοίφισιν αὐτῶν. Πόροι τοῦ ταμεῖου τούτου εἶνε διάφοροι, ὡς καὶ 10λεπτός φορολογία ἐπὶ ἐκάστου κυτίου σιγαρέττων καὶ καπνοῦ. Δι' αὐτοῦ θὰ ἰδρυθῶν σανατόρια, θὰ παρασχεθῶν δωρεὰν εἰσιτήρια ἢ ἐκπτώσεις 20% εἰς τοὺς κρατικοὺς σιδηροδρόμους. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται αἱ ξέναι καὶ ἐλληνικαὶ ἐταιρεῖαι νὰ προσλαμβάνουν ἐφένδρους εἰς τὰς ἐργασίας των, ὡς καὶ ἄλλα εὐεργετήματα. Χάριν τῶν ἐφένδρων ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν, τῶν καταστάντων ἀνικάνων, προβλέπεται ἡ ἀπαλλοτρίωσις διαφόρων ἐκτάσεων καὶ ἡ παραχώρησις γηπέδων, δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, πρὸς ἰδρύσιν συνοικισμῶν. Αἱ ὕλαι οἰκοδομῶν διὰ τοὺς συνοικισμοὺς τούτους θὰ εἰσάγονται ἀτελῶς.

Τὰ ἄρθρα τοῦ ἐνοικιοστασίου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ δήμου μίσθωσιν οἰκημάτων, ἀνηκόντων εἰς ἐφένδρους ὁπλίτας ἢ ἀξιωματικοὺς στερουμένους ἄλλης περιουσίας, αἰροῦνται. Κατόπιν τούτου τὰ οἰκήματα παραχωροῦνται, ἐντὸς ὁριζμένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ σχετικοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος, εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας αὐτῶν.

Τὰ εὐεργετήματα ταῦτα θὰ παρέχονται ἐφ' ὅσον οἱ ἐφένδροι δὲν μετέχουν κομμουνιστικῶν ὁργανώσεων.

Καθ' ἣν στιγμήν τόσαι γίνονται συζητήσεις περὶ διαλύσεως τῆς Συνελεύσεως καὶ ἐνεργείας βουλευτικῶν ἐκλογῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλότητος, ἡ Κυβέρνησις ἐν ὕπουρχῳ Συμβουλίῳ ἀποφασίζει τὴν προκήρυξιν Δημοτικῶν ἐκλογῶν διὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου, ὥστε νὰ ἐνεργηθῶν αὐταὶ ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου. Ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐνέργειαν Δημοτικῶν ἐκλογῶν πιστοποιεῖ τὸ γεγονός ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀρχικῶς χαράχθεισαν γραμμὴν τῶν κομμάτων τῆς Δεξιᾶς καὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ συνεχίζει αὐτὴν συμφῶνως πρὸς τὸ τηρηθὲν πρόγραμμα τῆς παρατάσεως τοῦ βίου τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας.

Ὅχι ἄσχεται πρὸς τὴν τακτικὴν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως καὶ λίαν χαρακτηριστικαὶ εἶναι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Παπαναστασίου εἰς ἐρώτησιν, ἂν ὄντως ἐγένετο προσέγγισις τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν κομμάτων τῆς δεξιᾶς:

«Δὲν φαντάζομαι νὰ εἶνε ἀληθὴ τὰ σχετικῶς γραφέντα, ἅτινα ἀνέγνωσα καὶ ἐγὼ εἰς τὰς ἐφημερίδας σήμερον τὴν πρωΐαν. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν πρόκειται περὶ πραγματικῶν διαθέσεων τῆς κυβερνήσεως, μετ' εὐχαριστήσεώς μου διαπιστῶ, ὅτι αὕτη ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν γύρον τοῦ κόμου».

Νέα ἀναστάσεις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ νέα παράλυσιν τοῦ Κράτους ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἀποφασισθείσης γενικῆς ἀναστολῆς τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐκκαθαρίσεως αὐτῶν. Ἡ Κυβέρνησις ἀποφασίζουσα τὴν ἀναστολὴν τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων, οὐδὲν ἄλλο πράττει εἰμὴ νὰ καταφέρῃ νέον κτύπημα κατὰ τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν αὐτῶν τὴν στιγμήν καθ' ἣν δὲν εἶχε ἀποκατασταθῇ εἰσέτι τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφαλείας τῶν δημοσίων λειτουργῶν, εοὔτεστι ἡ πρώτη βάσις τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ἀνορθώσεως τοῦ κύρους τοῦ Κράτους.

Η ΕΛΛΗΝΟΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ, Αὐγουστος. Ἀνταποκριτοῦ τῆς «Νέας Ἑλπίδος». — Προσωπικότης τῆς ρουμανικῆς διπλωματίας ἀνέπτυσεν ἐν στενῷ κύκλῳ τὰς λεπτομερείας τῆς πολιτικῆς καταστάσεως ἧτις ἐπικρατεῖ σήμερον εἰς τὴν Βαλκανικὴν. Αἱ συχναὶ συνδιασκέψεις τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ, τὰ ἀλλεπάλληλα ἄρθρα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἐπὶ τῶν συμφερόντων καὶ τῆς πολιτικῆς τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν, αἱ συζητήσεις μεταξὺ τῶν πολιτικῶν κύκλων, τὰ τάξειδια τῶν βαλκανικῶν πολιτευομένων ἀνὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας, αἱ ῥωγαὶ παρακηνιακαὶ ἐνέργειαι διαφόρων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνευθύνων καὶ μὴ προσώπων, ταῦτα πάντα συνετέλεσαν ὥστε νὰ προσελκυθῇ ῥωγῶς ἡ προσοχὴ τῆς δημοσίας γνώμης ὅλων τῶν μεγάλων κέντρων τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῶν κυρίων βαλκανικῶν ζητημάτων. Αἱ περὶ αὐτῶν αὐθεντικαὶ ἀνακοινώσεις, αἱ δυνάμεναι νὰ διαφωτίσωσι τὴν κατάστασιν, ἐπόμενον ἦτο ν' ἀκουσθῶσι μετὰ πολλῆς προσοχῆς. «Διὰ ν' ἀντιληφθῇ τις καλῶς τὴν σημερινὴν θέσιν τῶν πραγμάτων ἤρχισε λέγων ὁ ἐπιφανὴς Ρουμάνος διπλωμάτης, πρέπει νὰ εἶνε ἐν γνώσει τῆς προγενεστέρως πολιτικῆς τῶν ρουμανικῶν Κυβερνήσεων. Δὲν εἶνε ἀρκετὸν νὰ εὐχεταί τις τὴν ἐπέκτασιν τοῦ συνασπισμοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ καὶ νὰ συζητῇ τὰς λεπτομερείας μὲς τοιαύτης εὐρύσεως θεωρῶν αὐτὴν ἀκωλύτως πραγματοποιήσιμον. Ὁ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ὀρισμένου πραγματικὰ δεδομένα ἀναφερόμενα εἰς τὴν πολιτικὴν ἐνὸς ἐκάστου τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν. Οὕτως ἀνατρέχοντες εἰς τὴν πρόσφατον πολιτικὴν ἱστορίαν εὐρίσκομεν ὅτι ἡ σημερινὴ γενικὴ βαλκανικὴ πολιτικὴ εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν ἰδεῶν τοῦ ἀειμνήστου πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Ρουμανίας Τάκε Ἰωνέσκου, πνευματικοῦ πατρὸς τῆς σημερινῆς ἰδέας περὶ βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ.

Ὁ Τάκε Ἰωνέσκου ἦτο θερμὸς ὑπέρμαχος τῆς συγκροτήσεως εὐρυτάτου πολιτικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ συνασπισμοῦ περιλαμβάνοντος ἐλὶ τὰ κράτη τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου. Αὐτὸς ὠνευροπόλει τὸν καταρτισμὸν μὲς μεγάλης Δυνάμεως ἀποτελουμένης ἐκ τῆς συνισταμένης ὅλων τῶν βαλκανικῶν δυνάμεων καὶ αὐτὸς κατέστρωσε πρῶτος τὰ συγκεκριμένα σχέδια ἐνὸς τοιοῦτου βαλκανικοῦ συγκροτήματος. Ἀνευ ὑπερβολῆς καὶ ἐν πάσῃ κυριολεξίᾳ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ

σημερινὴ Μικρὰ Ἀντάντ εἶνε πνευματικὸν τέκνον τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου πολιτικοῦ ἀνδρὸς.

Ὁ θάνατός του δὲν ἐπέτρεψε τὴν πλήρη πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων του. Διότι πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Τάκε Ἰωνέσκου περιελάμβανε εὐρύτατον συνασπισμὸν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν Κρατῶν τῆς Νοτίας καὶ Νοτιοτάτης Εὐρώπης, ἐξαιρουμένης τῆς Τουρκίας, ἐνῶ ἐκ τοῦ σήμερον ὑπάρχοντος διπλωματικοῦ συγκροτήματος τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ ἔχουσιν ἐξαιρεθῇ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Βουλγαρία, γερονδὲς ἀντίθετον ἄκρως πρὸς τὴν κεντρικὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐπρέσβευεν ὁ πᾶτρις τοῦ βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ. Ἀλλ' ἐξεταστέον ἡ ἡ: Ὑπάρχουν λοιπὸν τόσον σοβαρὰ κωλύματα ἐμποδίζοντα τὴν εἰσόδον τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Μικρὴν Ἀντάντ (ὥστε νὰ καθίσταται ἀπραγματοποίητος ἡ εὐδυνσίς τοῦ βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ; Ἡ μήπως ἡ μὴ πραγματοποίησις μέχοι σήμερον τοῦ σχεδίου τούτου ὀφείλεται εἰς σχετικὴν ἀμέλειαν τῶν ἀρμοδίων κύκλων; Ἐκτὸς δὲ τούτων εἶνε σύμφωνα ἡ ἀντίθετα τὰ γενικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος πρὸς συνομολόγησιν μὲς τοιαύτης συμμαχίας, ἧτις ἡθελεν ἐπιβάλλει εἰς αὐτὴν βαρεῖας καὶ δεσμευτικὰς ὑποχρεώσεις; Ἰδού τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα δεόν νὰ συζητηθῶσιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ζήτημα ὀφείλομεν νὰ γνωρίζομεν ὅτι ὁ νῦν πρωθυπουργὸς τῆς Ρουμανίας κ. Βρατιάνο, ἀπὸ τῆς σήμερον ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἀνευθύνου πατρός, ὄντος τοῦ πολιτεύματος δικτατορικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ χώρᾳ, ἦτο ἀνέκαθεν ἀντίθετος πρὸς τὰ σχέδια τοῦ Τάκε Ἰωνέσκου. Δὲν ἡθελε τὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς Ρουμανίας διὰ δεσμευτικῶν ὑποχρεώσεων, δὲν ἐνέκρινε τὸ διπλωματικὸν συγκροτήμα τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ, δὲν ἡθελε συμμαχίαν οὔτε μετὰ τὴν Ἑλλάδα οὔτε μετὰ τὴν Πολωνίαν. Τίνες οἱ λόγοι οἱ ἐμπνέοντες τὴν τοιαύτην κατεῦθυνσιν εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ κ. Βρατιάνου δὲν εἶνε εὐκολον νὰ ἐντεθῶσιν οὗτοι ἐν προχείρῳ ἀνακοινώσιν. Πάντως δεόν νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ ἀντίθεσις τοῦ κ. Βρατιάνου πρὸς τὴν πολιτικὴν ἰδεολογίαν τοῦ Τάκε Ἰωνέσκου ἦτο ἀποτέλεσμα βαθείας πολιτικῆς πεποιθήσεως καὶ οὐχὶ ἀπλῆς ἀντιπολιτευτικῆς προσπάθειας. Διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ πολιτικὴ τοῦ κ. Βρατιάνου διὰ νὰ γνωστοποιηθῇ ὅτι οὗτος κατέχειται ὑπὸ ἐμμόνου ρωσσοφοβίας, ἐξικνου-

μένης μέχοι πανικοῦ. Ὁ κ. Βρατιάνο πάσχει ψυχικῶς ἐκ νοσήματος τὸ ὁποῖον λίαν εὐστόχως θὰ ἦδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ρωσικὸς πανικός. Αὐτὸς εἶνε ὁ κύριος λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀντιτίθεται ζωηρῶς εἰς πᾶσαν ἰδέαν συμμαχίας τῆς Ρουμανίας μετὰ τῆς Πολωνίας μὴ θέλων νὰ συνταυτίσῃ τὴν τύχην τῆς Ρουμανίας μετὰ χώρας ἄλλης, προκαλούσης στραθερῶς τὴν ρωσικὴν ἐχθρότητα.

Ἡ ρωσοφοβία τοῦ κ. Βρατιάνο, ἄγει αὐτὸν εἰς σκέψεις ἐνδομύχους περὶ συνεργασίας μετὰ τῆς Τουρκίας, εἰς σκέψεις περὶ προσεταιρισμοῦ τῆς Βουλγαρίας.

Ἀλλ' αἱ σκέψεις αὗται ἐμβάλλουν τὸν κ. Βρατιάνο εἰς δισταγμοὺς προκειμένου περὶ συνομολογήσεως συμμαχίας μετὰ τῆς Ἑλλάδος τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κατάσταση εἶνε ἀβεβαία καὶ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἀκτενύθυνος.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν Ρουμανίᾳ ἀκούωνται ἐπ' ἐσχάτων θερμοὶ καὶ ζωηροὶ ἐτικλήσεις ὑπὲρ μιᾶς ἰδιαιτέρας συμμαχίας Ρουμανίας καὶ Ἑλλάδος. Πρέπει ὅμως νὰ τονισθῇ ὅτι

αἱ φωναὶ αὗται προέρχονται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν τάξεων τῆς συνεργομένης ἀντιπολιτεύσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἥτις σχεδὸν κατ' ἐπάγγελμα υἱοθετεῖ ἀπόψεις τελείως ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἰδικὰς τῆς.

Δὲν θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι ὁ κ. Βρατιάνο εἶνε τελείως καὶ ἐκ πεποιθήσεως ἀντίθετος πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς εισόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Μικρὰν Ἀντάντ. Δὲν εἶναι ὅμως καὶ ἐνδομυχῶς ὑπέρμαχος τῆς ἰδέας ταύτης ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον. Ἀναμένει νὰ ἴδῃ πρῶτον τὴν πλήρη καὶ πραγματικὴν τακτοποίησιν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων, τὴν συνομολόγησιν τῆς ἰδιαιτέρας συμμαχίας Ἑλλάδος καὶ Σερβίας, ἀναμένει νὰ ἴδῃ τὴν στάσιν τῆς Πολωνίας ἀπέναντι τῶν ἄλλων κρατῶν καὶ κυρίως ἀναμένει τὴν ἀποσαφήνησιν τοῦ ρωσικοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον φοβεῖται καὶ τρέμει. Αὗται εἶναι αἱ προϋποθέσεις τῆς ἑλληνορουμανικῆς συμμαχίας, συμρώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κ. Βρατιάνο.

ΠΑΡΕΠΙΔΗΜΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

16-22 Αὐγούστου

Ἡ Κυβέρνησις εὐρεθεῖσα πρὸ ἐντάσεως τῆς ἐκπαινετικῆς φορᾶς τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς ὀφειλομένης προφανῶς κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν κομισιότητα εἰς τὴν περιήλθεν ἡ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ κατάσταση τῆς Χώρας, ἀκριβῶς διότι ἤρξατο ἐμφανίζουσα πιθανότητας προσεχοῦς ἐκκαθαρίσεως, ἀπεφάσισε νὰ λήβῃ μέτρα πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς ἐκπαινετικῆς τάσεως τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος. Μετὰ μελέτην τοῦ προβλήματος ἐθέσπισε τὰ εἰς τὸ φύλλον τῆς 16 τοῦ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθὲν Διάταγμα περὶ Συναλλάγματος καὶ τὴν κατὰ τὸ λήξαν ἑπταήμερον ἀνακοινωθείσαν ἐρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον.

Ἐρχόμενον τὸ Διάταγμα τοῦτο εἰς συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως ληφθέντων μέτρων διὰ τὴν κίνησιν τῶν τιμῶν τοῦ Συναλλάγματος, περιορίζεται καὶ τοῦτο εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ περιτείλῃ τὴν διεξαγομένην κυβείαν.

Τὸ ἐν λόγῳ Διάταγμα οὐσιαστικῶς οὐδὲν νέον θεσπίζει, δύναται δὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐρμηνεία τῶν προϋπαρχουσῶν διατάξεων ἐφ' ὅσον οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπέρχεται, ἀλλ'

ἀπλῶς ἐπιδιώκεται ὁ μείζων σεβασμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ἰσχυουσῶν διατάξεων διὰ μέτρων συμφώνων πρὸς τὸ κρατοῦν στρατιωτικὸν πνεῦμα διὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν παραβάσεων αὐτῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Στρατοδικείου. Αἱ ποινικαὶ διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν τῆς ὑφισταμένης παρανοήσεως τοῦ προορισμοῦ τοῦ Κράτους.

Ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ τὸ νέον ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος Διάταγμα ἐκφράζει μίαν δυσπιστίαν πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι Τραπεζητικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐρχεται δὲ πολὺ ἄργα νὰ περιορίσῃ τὰς παρ' αὐτῶν διενεργουμένας πράξεις ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος.

Ἡ λήψις μέτρων πραγματικῆς ἀξίας πρὸς σταθεροποίησιν τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς ὑστερεῖ πάντοτε ἵσως ὅχι διότι παραγνωρίζεται ἡ ἀνάγκη αὐτῆς, ἀλλὰ διότι αἱ συμβάσεις ἀπαγορεύουσι τὴν ψύχραιμον καὶ ἐπισταμένην λεπτομερῆ μελέτην τοῦ προβλήματος ὡς τοῦτο ἐγένετο εἰς πλείστας τῶν Χωρῶν ἡ ἀξία τοῦ νομίσματος τῶν ὁποίων ὑπέστη διακυμάνσεις. Καὶ παραμένει ὡς μόνη θετικὴ βάσις τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς ὑποστᾶσα μεταξὺ τῶν τε

λευταίων τὸν κλονισμόν τοῦ νομίσματος τῆς ἔχουσα ἐνώπιόν της καὶ παραδείγματα προῖδουσα τὸν κίνδυνον, ὃν ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου μετὰ τὴν ἀνακομὴν τελείως παρημέλησεν, διέτηρησεν ἰδιωτικῶς ἀποθέματα συναλλάγματος, ἃ νῦν σήμερον ἀποτελοῦσι τὴν πηγὴν ἐξ ἧς ἀντλεῖ διὰ τὰς συναλλαγματικὰς αὐτῆς ἀνάγκας.

**

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπαλθὼν ἐκ τοῦ εἰς Ἀγγλίαν ταξιδίου του ἔφερεν ἐλπίδας ἐξευρέσεως δανείου, αἰτινες ὅμως δὲν εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῶσι πρὸ τῆς προσεχοῦς ἀνοίξεως.

**

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καθήρτισε νομοσχέδιον περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Γεωργικῶν Τραπεζῶν Μακεδονίας, Θράκης, Ἡπείρου καὶ Νήσων Αἰγαίου ὡς καὶ τοῦ Κοινοφελοῦς Ταμείου Κρήτης. Δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκεται ἡ ἀποκέντρωσις τῶν ἐν λόγῳ ἰδρυμάτων καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτῶν.

ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Εὐρώπη ἐν κινδύνῳ» διάφορα δημοσιεύματα τόσον ἐσωτερικὰ ὥσον καὶ ἐξωτερικὰ ἠθέλησαν νὰ ὑποδείξωσιν ὡς σοβαρὸν καὶ ἐπικείμενον τὸν κίνδυνον τῆς Εὐρώπης ἐκ τῶν ἐπαναστατικῶν κινήσεων τῶν κινδύνων καὶ τῶν αἰθιῶπων, τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἰνδῶν.

Ἐν τούτοις αὐτὸς οὗτος ὁ εἰσηγητὴς τοῦ χιμαιρικοῦ φόβου νέας ἐπιδρομῆς ἐξ Ἀνατολῆς κατὰ τὸ προηγούμενον τοῦ Ἀττίλα, ὁ πολὺς Λόυδ Τζώρτζ, διὰ μεταγενεστέρου αὐτοῦ ἄθρου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ παγκόσμιος ἐπανάστασις κατὰ τῶν Καυκασίων» σπεύδει νὰ καταλήξῃ εἰς καθήτυχατικὸν συμπέρασμα διαβεβαιῶν τοὺς ἀναγνώστας τοῦ ὅτι «ἐὰν αἱ Μ. Δυνάμεις δείξουν σῆνεσιν καὶ ὑπομονὴν, οὐδεὶς φόβος ἐξ οἰουδὴποτε συνασπισμοῦ τῶν κινδύνων φυλῶν».

Ὑπολείπεται συνεπῶς ὁ ἐκ τῶν μαύρων τοῦ Μαρόκου κίνδυνος ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς προσωρινῆς ἀποτυχίας Ἰσπανίας καὶ Γαλλίας πρὸς καταδάμαν αὐτῶν.

Ἀλλὰ τίς ἀμφιβάλλει ὅτι ἐνίσχυσις συντονώτεται θὰ ἐκφέρωσι ταχέως τὴν εἰρήνην ἀνεὺ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου;

Ἐν Εὐρώπῃ ἄλλως τε ἐξηκολούθουσιν κατὰ βάλλόμεναι μετὰ περισσοτέρης ἐπιτυχίας πᾶσαι αἱ προσπάθειαι πρὸς ἐξασφάλισιν εἰ-

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καταρτίζει ἐρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον τοῦ τροποποιητικοῦ Νόμου τῶν διατάξεων περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν οἰκονομικῶν καὶ φορολογικῶν διατάξεων δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν πράγματι στερουμένων πόρων Δήμων καὶ κοινοτήτων.

**

Ἐπὶ τῶν τιμῶν τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὸ λήξαν ἑπταήμερον παρετηρήθη ἀπραξία ὀφειλομένη εἰς τὴν πρώτην ἐντύπωσιν τῶν νέων ἐπ' αὐτοῦ Κρατικῶν μέτρων. Τὸ βίαιον τῶν μέτρων καὶ ἡ μὴ σύγχρονος λήψις οὐσιαστικῶν μέτρων πρὸς ἐξυγίανσιν τῆς δραχμῆς, θὰ προκαλέσῃ νέαν ἐξοδὸν συναλλάγματος καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ ἀναμένεται μᾶλλον ὕψωσις τῶν τιμῶν. Ἡ ἐπιζομένη ἐκκαθάρισις τῆς πολιτικῆς καταστάσεως ἐξ ἄλλου θὰ ἔχῃ εὐνοϊκωτέτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς εὐθὺς ὡς ἐμφανίσῃ ἐνδείξεις πραγματοποίησός της.

T.

ρηνικῆς διαβιώσεως οὐ μόνον ἐν τῷ παρόντι ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἡ καλλίστη ἐντύπωσις ἡ προσηνεθεῖσα ἐκ τῶν προτάσεων τῆς Γερμανίας καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Γάλλοις, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῆς ἐγγυητικῆς συνθήκης, ἐστερέωσεν ἐπὶ πολὺ τὴν πεποίθησιν περὶ οὐσιαστικῆς συνομολογήσεως τῆς μεθ' ὅλας τὰς ἀναφανείσας λεπτομερειὰς ἐναντιοφωνίας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, τὸ δὲ ζήτημα τῆς Μουσουλῆς συνετέλεσε μὲν ὅν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀνιουρίας ἐκείνης ἥτις εἶνε πεπωμένον νὰ ὑφίσταται πάντοτε ὡς πρὸς τὴν πλήρη καὶ ἀδιατάρακτον διατήρησιν εἰρηνικοῦ καθεστώτος.

**

Ὡς πρὸς τὸ κατ' οὐσίαν οἰκονομικὸν καθεστὸς τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐκτὸς αὐτῶν ἔθνη ἀξίον παρατηρήσεως ἀποβαίνει τὸ νέον δόγμα τὸ ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως προβληθὲν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διακανονίσεως τῶν χρεῶν αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀμερικὴν. Τὸ δόγμα τῆς ἰκονότητος πρὸς πληρωμὴν. Ὑπέδειξε δηλονότι ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅτι σκοπεῖ τὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν, ἀλλ' ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς οἰκονομικῆς ἱκανότητος. Ἀλλ' ὡς ὁρθὸς παρετή-

ορτην ο Withers τώως διευθυντής του Economist Λονδίνου το αξίωμα τούτο είχε τόσοον αυτονόητον και δεκτικόν, τοιούτον παρελκυστικὸν ἐρμηνεύων ὥστε νὰ διακινδυνεύη και αὐτὴν ἀκόμη τὴν πρόθεσιν πρὸς πληρωμὴν τοῦ προτεινόντος αὐτοῦ.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἄνω βέβαιον εἶνε, ὅτι τὸ οἰκονομικὸν συγκρότημα τῆς Εὐρώπης δὲν ἤρτηται τόσον ἐκ τοῦ καλοῦ ἢ κακοῦ διακανονισμοῦ τῶν χορῶν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, ὅσον ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς του καὶ ἐκ τῆς εὐκόλου καὶ εὐρείας κατανάλωσος τῶν ἐξ αὐτῆς προϊόντων, ὃ δὲ ἐπισβολῶν τὰ δύο καίρια ταῦτα σημεῖα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Εὐρώπης δὲν δύναται εἶναι νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς ἀκριβεῖς τὰς ἀπαισιοδόξους παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ ἐγγὺς μέλλον τοῦ Economiste Français τῆς 18 Ἰουλίου ἐ. ἔ.

Ἡ ὑπερτίμησις τῶν σιδηροδρομικῶν κομίστρων εἰς ὅλας τὰς χώρας, ἡ αὐξήσις τῶν ἡμερομισθίων ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ ἐν τινι μετρῶ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γερμανίᾳ, ἡ ὑψώσις τοῦ τόκου, ἡ ἐπιβολὴ νέων φορολογικῶν βαρῶν ἢ γενικῶς παρατηρουμένη εἰς ἅπαντα τὰ κράτη ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας, ἡ ἀπορροφῆσις κεφαλαίων ὑπὸ Κρατικῶν ἑσόδων, πάντα ταῦτα τὰ βάρε ὑψώσαντα τὴν τιμὴν τοῦ στοιχίσματος τῶν νῦν παραγομένων προϊόντων κατέστησε πολὺ ἀμφίβολον τὴν διατήρησιν τῆς παραγωγῆς ἐν τῷ ἐπιπεδῷ εἰς ὃ εὐρίσκειτο μεχρὶ σήμερον.

Ἐξ ἄλλου ὑπάρχουσιν ἐνδείξεις πείθουσιν ὅτι ἡ καταναλωτικὴ δύναμις τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἤρχισε καμπτομένη καὶ τοῦτο οὐχὶ παροδικῶς.

Ἡ παῦσις τῶν κρατικῶν προμηθειῶν με τιμὰς καὶ ὅρους οἰοῦσθ' ὅτι, ὃ περιορισμὸς τῆς παραγωγῆς τῶν βαμβακερῶν εἰδῶν εἰς τὴν ἐργοστάσιον Ἀγγλίας, ἡ τελωνειακὴ πολιτικὴ τῶν κρατῶν, ἡ ἐπιφέρουσα αὐξήσιν τῶν δασμῶν καὶ ἐπιβάρυνσιν ὑπέρογκον τῶν χορειῶν, πείθουσιν ὅτι ἡ καταναλώσις ἤρξατο περιστελλομένη.

Ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία ἐν τέλει, τὸ μέγα τοῦτο μῆμα τῆς Εὐρώπης, ἀπεδείχθη ὡς πρὸς τὴν παραγωγικὴν καὶ καταναλωτικὴν δύναμιν τῆς, μετὰ πολυτεῖς ἀπολείρας Ἀμερικανικῶν καὶ Ἀγγλικῶν ὀμίλων, χώρα ἀκρίταλλος οὐ μόνον πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν αὐτῇ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἄλλων ἐκμεταλλεύσεων ἀλλὰ καὶ κράτος ἀνίκων πρὸς ἐνέργειαν τακτικῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ τοῦτο ἐκτὸς τῶν ἄλλων λόγων καὶ ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐλαττώσεως τῆς παραγωγῆς τῆς.

Ἀνάγκη ἐπομένως παρίσταται ὅπως οἱ

Κυβερνήται λάβωσι ἀπὸ τοῦδε μέτρα συνέσεως καὶ προνοίας, ἐξ ὧν τὸ κυριώτερον βεβαίως εἶνε ἡ αὐξήσις τῶν ὠρῶν τῆς ἐργασίας καταργουμένου τοῦ δικαίου αὐτῆς.

Ἐν τέλει, παρήγορον εἶνε, ὅτι ἀπὸ νομισματικῆς ἀπόψεως ἡ γενικὴ κατὰστασις τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν παρουσιάζει τάσεις νομισματικῆς εὐσταθείας διὰ τοῦ παραληλισμοῦ καὶ τῆς ἀποτιμήσεως τῶν ὑποτιμημένων νομισμάτων τῶν πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν σελήνιον καὶ τὴν Ἀγγλικὴν λίραν, ἥτις ὡς γνωστὸν προσήγγισε πρὸ πολλοῦ τὸ ἄριστον διὰ χαρτίου ὅμως καὶ οὐχὶ διὰ αὐτουσίᾳ χρυσοῦ νομίσματος.

Πρώτη ἡ Γαλλία διὰ τοῦ νέου αὐτῆς δανείου πρὸς 4 ο/ο ἀποτελοῦντος κατ' οὐσίαν παγίωσιν τοῦ κυμαινομένου αὐτῆς χρέους ἐξήσφαλσε νομισματικὴν τινα εὐστάθειαν διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων τοῦ ὀγκώδους τούτου δανείου πρὸς 1)95 τῆς χροσῆς λίρας τὸ τρέχον γενικὸν φράγκον. Ὁ κάτοχος δηλονότι μ.ἂς τοιαύτης ὁμολογίας θὰ λαμβάνῃ ἐτησίως οὐχὶ 4 γαλλικὰ φράγκα τρεχούσης κυκλοφορίας, ἀλλὰ 4)95 τῆς Ἀγγλικῆς λίρας οἰανδήποτε τιμὴν καὶ ἂν ἔχῃ αὐτὴ εἰς φράγκα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πληρωμῆς.

* *

Παραπλησίας νομισματικῆς σταθεροποιήσεως, λίαν ἐνδιαφερούσης ὑπὸ ἐποψιν πειραματισμοῦ ἐφήρμοσαν ἐσχάτως ἡ Οὐγγαρία, Αὐστρία καὶ Πολωνία μετὰ βᾶσιν τὸ σελίνιον.

Καὶ ἡ μὲν Αὐστρία διὰ νεωτάτου νόμου ἀντικατέστησε τὴν χρυσὴν κορῶναν διὰ τοῦ χρυσοῦ σελινίου ὁρίσασα τὴν ἀξίαν αὐτοῦ εἰς 10 χιλιάδας χαρτίνων κορωνῶν, ἡ δὲ Οὐγγαρία ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. ὑπεχρέωσε τὰς ἀνωνύμους καὶ συνεργατικὰς ἐταιρείας ὅπως συντάσῃ τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1925 εἰς Ἀγγλικὰς λίρας ἐξ οὗ εὐλόγως συνάγεται ὅτι ἡ νομισματικὴ μεταρρυθμίσις ἥτις θέλει ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν Οὐγγαρίᾳ μετ' ὅλας τὰς ἀντιρρήσεις ἀντιπολιτευομένων τινῶν, θὰ ἔχῃ ὡς βᾶσιν τὸ Ἀγγλικὸν νόμισμα καὶ ἰδίως τὸ σελίνιον.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν Κυβερνήσεων ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Εὐρώπης καὶ αἱ Τράπεζαι καὶ αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπολογίζουσι τὰς ἐμπορικὰς τῶν πράξεις εἰς ξένον ὕγιες νόμισμα, οἰδοῦσαι οὕτω μίαν βᾶσιν, ἂν καὶ οὐχὶ ἀπολύτως σταθεράν, εἰς τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν κατὰστασιν. Λέγομεν οὐχὶ σταθεράν, διότι εἶνε πρόδηλον ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ ἐξώριον νόμισμα ὑφίσταται πληθωρικὴν ἢ περιορισμένην κυκλοφορίαν ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ ξένου νομίσματος ἀποβαίνει ἀμφίβολος ἐν τινι μετρῷ.

ΘΕΜ. Ε. ΖΥΓΟΥΡΑΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ)

ΕΠΤΑ ΜΗΝΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ.—ΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ—Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ—ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ.—ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Σερβίας τὴν 27ην Ὀκτωβρίου 1913.

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσσίας τὴν 27ην Ὀκτωβρίου 1913.

Εἰς τὰ τυπικὰ συγχαρητήρια τοῦ κ. Baloudjitch ἀπήντησα διαβεβαιῶν αὐτὸν περὶ τῶν ἀναλλοιώτων συμπαθειῶν καὶ τῶν φιλικῶν μας αἰσθημάτων πρὸς τοὺς Σέρβους, μετ' ὧν δὲν ἔπαινε νὰ μᾶς συνδεῖ καὶ ταυτοῦς συμπεριφέροντων, ἥτις θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἀλλ' ὅτε, μετ' ἀνταλλαγῆς εἰδήσεων τινῶν μὴ ἐνδιαφεροῦσων, ὁ Πρέσβυς μοι εἶπεν ὅτι, ὑπάρχοντος σχεδίου νὰ ὑποχωρήσῃ ὁ Σερβικὸς στρατὸς πρὸς τὸ Μοναστήρι καὶ τὰ πέριξ, δὲν θὰ ἦτο ἀπὸ τῶν μικρῶν μέρους αὐτοῦ ἡ ἀποσπάσματα στρατιωτικὰ ν' ἀναγκασθῶσι τὰ εἰσελθῶσι εἰς Ἑλληνικὸν ἔδαφος, ἀπήντησα παρακεῖμα ὅτι ἀπεύχομαι ἐγκαρδίως νὰ εὐρεθῇ ὁ Σερβικὸς στρατὸς εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ἐὰν ὅμως παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἤθελεν εὐρεθῇ, ὀφείλω νὰ εἶπω εἰς τὸν κ. Πρεσβευτὴν ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ εὐρεθῇ εἰς ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς Χάγης ἐπὶ ὁμοίων περιστάσεων.

Μετὰ τὴν ἡρώτησιν ὁ Πρέσβυς ἂν ἐννοῶ διὰ τούτων τὸ internement. Ἀπήντησα ὅτι ἐπισήμως μὲν πιθανὸν νὰ ζητήσωμεν τοῦτο ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι ὁ ἐκούσιος ἀφοπλισμὸς τῶν Σέρβων θὰ ἡδύνατο νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τοῦ internement· ἄλλως τε, εἶπον, ἔχω δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ Σερβία θέλει ἀναγνωρίσει ὅτι ἐν ἐνδεχομένη λήψει τοιούτων μέτρων μόνον σκοπὸν ἔχομεν νὰ βεβαιώσωμεν τὴν οὐδετερότητά μας. Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας μετὰ πολλῆς παρηγορίας ἀπήντησεν εἰς ταῦτα: ἔχετε δίκαιον.

Στέφ. Σκουλούδης

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσῃ τοῦ κ. Demidof περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως εἶπον ὅσα καὶ πρὸς τὸν Elliot χθές. Εἰτα οἰοῦμαι παρόργως πως, εἶπεν: εἴχετε πρὸ ὀλίγου τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πρέσβεως τῆς Σερβίας; Ἐκ τῆς ἐρωτήσεως δὴλον ἐγένετο ὅτι ὁ κ. Baloudjitch, εἶχεν ἤδη ἀνακοινώσει εἰς τοὺς πρεσβεῦτάς τῆς Συνενοήσεως ὅσα πρὸ μικροῦ τῷ εἶχον δηλώσει. Μάλιστα, ἀπήντησα κατέπειθ' ὁ κ. Πρεσβευτὴς μοι ἔκομε λόγον περὶ περιπτώσεως ὑποχωρήσεως τῶν Σερβικῶν στρατευμάτων καὶ καταφυγῆς αὐτῶν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος, περιπτώσεως ἣν ἀπευχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν νὰ μὴ λάβῃ χώραν, ἐνδεχομένης ὅμως, ὅπως ἔλα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τῷ ἐγγύθιᾳ, ἐὰν τοῦτο παρὰ πᾶσαν εὐχὴν καὶ ἐλπίδα συνέβαινε, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβερνήσις θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ ζητήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς Χάγης, τοῦτέστι νὰ ζητήσῃ τὸν ἀφοπλισμὸν. Ὁ ἀφοπλισμὸς διέκοπεν ἀμέσως ὁ κ. Demidof ἢ ὁ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν περιορισμὸς (internement) θὰ ἦτο μέτρον λίαν σκληρὸν, δὲν θὰ ἦτο δὲ εἰς τοῦτο ὑποχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς Χάγης, προκειμένου οὐχὶ ἀπλῶς περὶ ξένων ἐμπολέμων, ἀλλὰ περὶ συμμάχων καταφυγόντων εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος. Ἀπήντησα ὅτι, χωρὶς νὰ θέλω νὰ εἰσελθῶ εἰς συζητήσιν τοῦ τρυφεροῦ ζητήματος τῆς συμμαχίας, ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ Κυβερνήσις, ἔχουσα τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν οὐδετερότητα, φρονεῖ ὅτι δικαιούται νὰ ἀπεκδέχεται παρὰ τῶν μελῶν τῆς Συνενοήσεως, εἰς ἀπόδοσιν τῆς εὐμεροῦς ἐξέτης, ἣν τοῖς παρέχομεν, νὰ τὴν διενεργήσῃ ὅπως τηρήσῃ τὴν οὐδετερότητά της, ὅτι τὰ σκεδῆματα τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εἶνε πάντοτε φιλικώτατα καὶ συμπαθέστατα πρὸς τοὺς Σέρ-

βους, αλλά δέον να συμμορφωθώμεν προς τούς κανόνες της Συμβάσεως της Χάγης, εάν αι περιστάσεις προκαλέσουν την εφαρμογή των.

Στέφ. Σκουλούδης

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλίας τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1913.

Ὁ κ. Guillemin, ἐπανειλημμένως βεβαιῶν, ὅτι πρόκειται περὶ φιλικῆς ἀνακοινώσεως τῆς Κυβερνήσεώς του, εἰς ἀπάντησιν της περὶ ἐνδεχομένης ζητήσεως ὑφ' ἡμῶν ἀφοπλισμοῦ Σέρβων καὶ Συμμάχων δηλώσεώς μου, μοι ἀνέγνω ἔγγραφον δι' οὗ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἐξέφραζε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ἑλλάς προοιῶν προβῇ εἰς τοιοῦτο διάβημι θέλει ἀναλογισθῇ τὰς σοβαρώτατας συνεπειὰς αὐτοῦ.

Στ. Σκουλούδης

Συνέντευξις μετὰ τοῦ κ. Ἰωάννου Σταυρίδου, Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Λονδίῳ τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1913.

Τὸν κ. Σταυρίδην ἐλθόντα τὴν πρωίαν σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν μου πρὸς ἐπίσκεψιν ἠρώτησα ἐὰν ἡδύνατο, λόγῳ τῆς ἐκτάκτου σοβαρότητος αὐτῶν νὰ μοι δώσῃ ἔγγραφως ὅσα χθὲς ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ μᾶς ἀνεκοίνωσεν ἐπισήμως ἐκ μέρους τοῦ κ. Lloyd George, ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Πυρομαχικῶν.

Ἀπήντησεν ὅτι τὰ ἔχει γράφει καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἔχει φυλάξει τὸ ἔγγραφον ἐν τινι σιδηρῷ κιβωτίῳ παρὰ τῇ ἐνταῦθα Ἰονικῇ Τραπεζῇ καὶ ὅτι λίαν προθύμως, ἀναχωρῶν ἐντεῦθεν θέλει μεταβῇ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Τράπεζαν ἵνα μοι τὸ φέρῃ. Προσέθηκεν ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἴτε φροντίζει ὅπως τὸ ταξιδίδιον του, παρὰ τὰς ἐκ τοῦ πολέμου δυσχερείας, συντελεσθῇ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον, ὅτι ἀπὸ Λονδίνου μέχρι Bari ἐταξείδευσε κατ' εὐθείαν δι' ἐκτάκτου ἀμαξοστοιχίας, ἀπὸ Bari ἕως ἐδῶ δι' Ἰταλικῶν ἀντιτορπιλικῶν, ὅπου εἶχε τεθῇ εἰς τὰς διατάξεις του, καὶ ὅτι ὁ Sir Francis Elliot ἦτο ἐν γνώσει τῆς ἀποστολῆς του, διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ τῷ παράσχῃ πᾶσαν ἐπίσημον εὐκολίαν καὶ νὰ διαβιβάσῃ τὰ τηλεγράφηματά του. Ὅτι ἀναχωρῶν ἐξ Ἀγγλίας ἐγνώριεν ὅτι ὁ κ. Ζαΐμης ἦτο

Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν Ἰταλίᾳ, δ' ἔμαθε τὴν ἐπελθούσαν μεταβολήν.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ ἐὰν ἦτο πιθανὸν νὰ δοθῇ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ταχέως ἢ πρὸς τὸν κ. Lloyd George ἀπάντησις, εἶπον ὅτι εἶνε καὶ τοῦτο εἰς τῶν λόγων, διὰ τούς ὁποίους ἐπεθύμουν νὰ ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ ἀκριβὲς κείμενον τῶν ἀνακοινώσεών του. Ἐπὶ τούτοις ὁ κ. Σταυρίδης μετέβη εἰς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανελθὼν μοι ἀφῆκε ἄγγλιστι συντεταγμένον ἰδιόγραφον καὶ ἐνυπόγραφον, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, τοῦ ὁποίου ἀκριβὲς μετάφρασις ἔχει οὕτω:

«Ὁ κ. Lloyd George μοι ἐγνώρισε τὴν Πέμπτην 4ην Νοεμβρίου (22 Ὀκτωβρίου π. χ.) ὅτι κατὰ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὸ συγκροτηθὲν τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν ἐξητάσθη ἡ πρότασις ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Joffre ἐξ ὀνόματος τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὅπως μετέλθωσιν ἐξαναγκασμὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι πάντες οἱ Ὑπουργοὶ εὐρέθησαν ὁμόφωνοι ἐπὶ τούτου.

«Ἐπιθυμοῦν νὰ γνωρίζουν ὀριστικῶς ἂν ἡ Ἑλλάς εἶνε ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς Ἀντάντ.

«Ἐξέφρασαν ἐπίσης τὴν εὐχὴν ὅπως ἔχωσιν καθαρὰν καὶ ἀνεὺ διαφοροῦμένων δηλώσιν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐν οὐδεμιᾷ οἰαδῇ ποτε περιπτώσει θέλει κηρύξει αὐστηρὰν οὐδετερότητα καὶ θέλει προσπαθῇ εἰς ν' ἀφοπλίσῃ καὶ περιορίσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Κράτους στρατεύματα τῆς Ἀντάντ. «Ὅτι λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος, ὅτι δις ἤδη ὑποσχέσεις δοθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως (*) παρεβιάσθησαν, θὰ εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως τοιαύτη δηλώσις λάβῃ χώραν τῇ συναινέσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ δημοσιευθῇ.

«Τούτων μὴ γενομένων θέλει γείνει χρήσις ἐξαναγκασμοῦ καθ' ὅσον ἡ Ἀντάντ δὲν εἶνε διατεθειμένη ν' ἀφίσῃ τὰ στρατεύματά της νὰ διατρέξωσιν τινα κίνδυνον ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

«Ἡ λέξις ἐξαναγκασμός δὲν καθωρ-

(*) Σημειωτέον καλῶς ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου διηρμήνευσεν ὁ κ. Λύδ Τζώρτζ, ἔλαβε χώραν ἐν Λονδίῳ τὴν 22 Ὀκτωβρίου (4 Νοεμβρίου) ἡμεῖς ἀνελάβωμεν τὴν ἀρχὴν 25 Ὀκτωβρίου 7 Νοεμβρίου. ὁ δὲ κ. Σταυρίδης ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας τὴν 28 Ὀκτωβρίου 10 Νοεμβρίου. Ἐκ τούτων καθίσταται πασίδηλον ὅτι ἡ τε ἀνακοίνωσις καὶ παρατηρήσεις τοῦ κ. Λύδ Τζώρτζ ἦσαν προωρισμέναι διὰ τὸν κ. Ἀλέξ. Ζαΐμην.

σθη, ἀλλὰ κατὰ τὴν συνομίαν ὃ ἐπὶ τῶν Πυρομαχικῶν Ὑπουργὸς μοι ἀφῆκεν νὰ ἐννοήσω ὅτι πιθανῶς θέλουν ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἑλλάδος ἢ ν' ἀπομακρύνῃ τὰ στρατεύματά της τῆς ὑπὸ τῆς Ἀντάντ κατεχομένης ζώνης, ἢ ν' ἀποστρατευθῇ. «Ὅτι θέλουν κηρύξει ἀποκλεισμὸν τῶν παραλίων, θέλουν ἐμποδίσαι πᾶσαν ἐξαγωγὴν καὶ εἰσαγωγὴν θέλουν καταλάβει τὴν Κρήτην, πιθανῶς καὶ ἄλλας νήσους, τὴν δὲ Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν θέλουν λάβει ὡς ὅμηρον διὰ τὴν καλὴν συμπεριφορὰν τῆς χώρας.»

Ι. Ν. Σταυρίδης

Εὐθὺς ὡς μετεφράσθη τὸ ἔγγραφον προσεκάλεσα πάντας τοὺς ὑπουργοὺς εἰς σύσκεψιν ὅπως διατυπώσωμεν ἀπὸ κοινοῦ τὴν δοθησομένην ἀπάντησιν.

Στέφ. Σκουλούδης

Συνομιλία μετὰ τοῦ κ. Ἰωάν. Σταυρίδου τὴν 3ην Νοεμβρίου 1913.

Ἐλθὼν παρ' ἐμοὶ ὁ κ. Σταυρίδης μετὰ τὴν ἐπίσημον ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας εἰσήγησιν τοῦ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Lloyd George πρὸ τινων ἡμερῶν καὶ τὴν ἐπιδοῦν τοῦ σχετικοῦ ἔγγραφου, εἶπεν ὅτι ὁ κ. Lloyd George τὸν ἐπεφόρτισε νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Προϋπουργὸν ὅστις θὰ ἦτο κατὰ τὴν ἀριεὶν του εἰς Ἀθήνας ὅτι ἐννοεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ Ἑλλάς σήμερον δὲν θέλει νὰ ἐκκεθῇ εἰς τὸν χεῖμῆρον, ὅστις κατέρχεται ἀπὸ βορρᾶ καὶ ὅστις ἐν περιπτώσει ἦτης τῶν Συμμάχων θὰ ἡδύνατο νὰ τὴν βιάσῃ, ἀλλ' ὅτι δέον νὰ γνωρίζωμεν καὶ νὰ εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῶν ἐξῆς:

1ον) Ὅτι ἡ Ἀγγλίη οὐδαμῶς πλέον ἔχει ὅπ' ὄψει τὴν Βουλγαρίαν ἢ θεωρεῖ ἐχθρὰν.

2ον) Ὅτι ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἔλαρον ἀποφασίαν νὰ πέμψουν εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ὅσον δὴ ποτε στρατὸν καὶ ἂν ἀπαιτηθῇ (ἔστω καὶ μέχρις 500 χιλιάδων) ὅπως ὀριστικῶς νικῇσιν.

3ον) Ὅτι ἂν ἡ Ἑλλάς ἤθελεν εὖ εἰ εὐκαι-

ρίαν νὰ μετέσχη τοῦ ἀγῶνος παρὰ τὸ πλεονεχὲς τῶν Συμμάχων, δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ νὰ λάβῃ, ὅτι δὴ ποτε θελήσῃ πλὴν μόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Δωδεκανήσων τοῦτέστιν ἔκτασιν παραλίων εἰς τὸ Αἰγαῖον, τὴν Θράκην κλπ.

Περὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐμπιστευτικῶς πρὸς αὐτόν, οὐχὶ διὰ νὰ μᾶς τὸ γνωστοποιήσῃ, εἶπεν ὁ κ. Lloyd George ὅτι ἡ Ρωσσία προέβλεπε ἀξίωσιν νὰ λάβῃ τὴν Κωνσταντινοῦπολιν, ἢ δὲ Ἰαλλία ἐκκλινεν νὰ τὴν δεχθῇ, ἀλλ' ἡ Ἀγγλία ἔπεισε ταύτην δι' οὗ κατ' οὐδένα λόγον σιμαῖρεϊ οὔτε εἰς τὴν μίαν οὔτε εἰς τὴν ἄλλην ἢ ἐγκοιτάσας τῆς Ρωσσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν διὰ τῆς ἐκστρατείας τῶν Δαρδανελλίων νὰ καταλάβουν αὐτοὶ (οἱ δύο) πρῶτοι τὴν Κωνσταντινοῦπολιν καὶ τότε νὰ τὴν κηρύξουν πόλιν διεθνή.

Ὁ κ. Lloyd George πρὸς τὸν κ. Σταυρίδην περὶ τῶν παραπάνων τῶν ἐν Θεσσαλονικῇ Ἀγγλικῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ὅτι δὲν ταῖς παρέχονται δὴθεν ἀπασαί αἱ ἀπαιτούμαι εὐκολίαι, εἶπεν ὅτι ἐνῶ οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοί, ὅπου ἂν μεταβῶσι, διὰ τῶν ὑποχρεωτικῶν αὐτῶν τρόπων καὶ τῆς εὐγενείας τῶν ἀποκτῶσι παρὰ τῶν ἐγγχωρίων, ὅτι ζητήσουν ἀνεὺ δυσκολίας, οἱ Ἀγγλοὶ, ὅπου ἀποβιβασθῶσι θεωροῦσι τὸν τόπον ὡς κατάκτησιν τῶν καὶ φέρονται ἀγερῶς ὡς κυρίαρχοι, τοῦθ' ὅπερ δικαίως καθιστᾷ δυστρόπους τοὺς ἐγγχωρίους.

Στέφ. Σκουλούδης

Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος: Συνομιλίας μετὰ τῶν Πρέσβεων Ρωσσίας, Ἰταλίας καὶ Ἀγγλίας.— Αἱ δηλώσεις τοῦ Ντενὸ Κοσέν.— Ἡ αἰτία διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων.— Αἱ δυσπιστίαι διακλόνται.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ παρακολουθήσωσι τὰς ἐκθέσεις τοῦ κ. Στεφ. Σκουλούδη δύναται νὰ ζητήσωσι τὸ προηγουμένον τεύχος ἐκ τῶν γραφείων μας, παρεχόμενον δωρεάν.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Ἡ «Ἰονική» πολιτική ἐφημερίς τῆς Κερκύρας ἀπὸ τῆς 23 Ἰουλίου 1814 ἐκδομένης διεδέχθη τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἀπὸ τοῦ 1912 ἐκδιδόμενην ἰταλιστὶ ἐφημερίδα, ἀφ' ἧς μετὰ τὸ Βατερλώ παρεδόθη ἡ Κέρκυρα εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἡ «Ἰονική» ἀνεπλήρου καὶ τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, τὸ δὲ Κύκνειον ἄσμα τῆς, ὑπῆρξεν ἡ ἀνακοίνωσις τῆς προσάρτησεως τῶν Ἰονίων νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα τῇ 28 Μαΐου 1864 ὅποτε καὶ εἶδε τὸ φῶς τὸ τελευταῖον τῆς φύλλον.

Ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, ἐκ τῆς Βιέννης κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἅμα τῇ ἐπαναστάσει. Τὴν ἀνοιξὶν δὲ τοῦ πρώτου τῆς ἐλευθερίας ἔτους, κυκλοφορεῖ μεταξὺ τοῦ ἐπαναστατήσαντος ἔθνους ἀπὸ Καλαμῶν διαπεμφθεῖσα ἡ ἀκόλουθος ἀγγελία:

«Εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος, ὅτε ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν Γένος, μὴ ὑπομένον τὸν βαρὺν τῆς τυραννίας ζυγόν, τὸν ὁποῖον ἐφύρεν ἀναξίως αἰῶνας ὀλοκλήρους, ἀπεφάσισεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Θείας Προνοίας νὰ πιάσῃ τὰ ὅπλα, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὁποίαν ἀπώλεσεν αὐτονομίαν, εἶνε ἀναγκαιοτάτη καὶ Ἐφημερίς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκδιδόμενη. Τὸ γένος ὅλον ἀγωνιζόμενον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ὁρῶν ἀνέλει νὰ βλέπῃ καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς ἀγῶνας τοῦ κηρυττομένου, τὰς ἀρετὰς τῶν καλῶν δημοσίως ἐπαινουμένας καὶ τὰς κακίας τῶν κακῶν ἐξελεγχόμενας εἰς ἀποφυγὴν καὶ μίμησιν. Θέλει νὰ μανθάνῃ τὰ ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν γινόμενα καὶ οὕτω νὰ βάλλωνται διὰ τῆς Ἐφημερίδος ὅλα τὰ μέρη του εἰς συνάφειαν...

Ἀδεῖα λοιπὸν τοῦ Ὑψηλοτάτου πρίγκιπος Ὑψηλάντου, πληρεξουσίου τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου, γίνεται γνωστὸν εἰς τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς ὅλους τοὺς φιλέλληνας ἔθνους διὰ ἀπὸ τῆς πρώτης Αὐγούστου λαμβάνει ἀρχὴν ἡ ἐκδοσις μιᾶς τοιαύτης ἐφημερίδος Σάλπιγξ Ἑλληνικὴ ὀνομαζομένη. Ἡ ἐκδοσις τῆς ἐφημερίδος θέλει γίνεσθαι ἡμέραν παρ' ἡμέραν (ἐξαιρέσει τῆς Κυριακῆς καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν). Ἡ ἐτήσιος τιμὴ ὁρίζεται εἰς γρόσια 50.

Ὁ ἐπιστάτης καὶ ἐκδότης τῆς Ἑλληνικῆς Σάλπιγκος.

* *

Πόσον θαυμάσια διαφωτίζεται ἡ ἐθνικὴ ἀποστολὴ τοῦ τύπου!

Ἐν τῇ κατὰ τοῦ Τυράννου ἐξεγερθείσῃ Ἑλλάδι ἡ «Σάλπιγξ» αὕτη ἀποτελεῖ τὴν πρώτην, τὴν ἀρχαιοτέραν συνεπῶς τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, πρὸς ἐκπαιρέτησιν τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος. Εὐτυχῶς εὗρον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς διασωζόμενα τὰ τρία πρώτα φύλλα αὐτῆς, ἐνῶ ὁ Ἰωάννης Φιλήμων ἔγραψεν εἰς τὸν «Χρόνον» τοῦ Ναυπλίου τοῦ 1833 ὅτι ἡ Σάλπιγξ δὲν προσεχώρησε μακρότερα τοῦ ἐνὸς ἢ δύο φύλλων. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ περίπου ἰσχυρίζεται καὶ ὁ Σπυρίδων Τρικούλης εἰς τὴν ἱστορίαν του. Προκύπτει ἐντεῦθεν ἐν τοσούτῳ ὅτι ἡ «Σάλπιγξ» δὲν θὰ ἐπέζησε τοῦ τρίτου ἀριθμοῦ τῆς. Ἰσως καὶ διότι ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης ἀπεχώρησε προῶπως τῆς συντάξεως τοῦ φύλλου, διαφωνήσας πρὸς τὸν Ὑψηλάντην διότι «δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μέτρον τῆς προεξετάσεως». Ἡ λογοκρισία, βλέπετε, συνεγεννᾶτο ἐν Ἑλλάδι μετὰ τῆς Ἐφημεριδογραφίας.

Τὸ περιεχόμενον τῆς «Σάλπιγκος» ἦτο πολεμικώτατον. Ἀπὸ τοῦ κλασικοῦ ἐκείνου προκηρύγματος τοῦ Ὑψηλάντου «Μάχου ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος», πρὸς τοὺς Ἕλληνας πληροῦται πληροφοριῶν περὶ τῆς κινήσεως τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Τριπολιτζᾶς δι' 6,000 ἀνδρῶν.

Εἰς τὸ τρίτον φύλλον τῆς 20 Αὐγούστου δημοσιεύει ἡ «Σάλπιγξ» ἐξόχως σημαντικὸν καὶ ὑπέροχον ἔγγραφον τιτολοφορούμενον:

Προειδοποιήσις πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Αἰλλὰς ἐκ μέρους τῶν Σπαρτιατικῶν στρατευμάτων καὶ τῆς Μεσσηνιακῆς Συγκλήτου τῆς Καλαμάτας.

Χαρακτηρίζομεν τὴν διακοίνωσιν ταύτην ἀληθῶς σημαντικὴν καὶ διὰ τὴν μεγάλην τοῦ περιεχομένου πολιτικὴν περὶνοιαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ὑψηλὰς καὶ πατριωτικὰς ἰδέας τὰς ὁποίας ἐξωτερικεύουσιν οἱ ἐμπνευσμένοι

καὶ μεγάθυμοι τῆς ἡρωικῆς ἐκείνης ἐποχῆς Μανιάται.

«Ὁ ἀνυπόφορος ζυγὸς τῆς ὀθωμανικῆς τυραννίας εἰς τὸ διάστημα ἐνὸς καὶ ἐπέκεινα αἰῶνος κατήντησεν εἰς μίαν ἀκμὴν, ὥστε νὰ μὴ μείνῃ ἄλλο εἰς τοὺς δυστυχεῖς Πελοποννησίους Γραικοὺς εἰμὴ μόνον ἡ πνοή» καὶ αὕτη διὰ νὰ ὠθῇ κυρίως τοὺς ἐγκαρδίους τῶν ἀναστεναγμύς, εἰς αὐτὴν τὴν ἀδλίαν κατάστασιν ὄντες ὑστερημένοι ἀπὸ ὅλα τὰ δίκαιά μας μὲ μίαν γνώμην ὁμοφώνως ἀπεφασίσαντες νὰ λάβωμεν τὰ ἄρματα καὶ νὰ δορμήσωμεν κατὰ τῶν τυράννων

Ἐνὲν λόγῳ ὅλοι ἀπεφασίσαντες ἢ νὰ ἐλευθερώσωμεν ἢ νὰ ἀποθάνωμεν. Αἰὶ καὶ προσκαλοῦμεν τὴν συνδρομὴν τῶν ἐξηγερμένων εὐρωπαϊκῶν γενῶν ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ φθάσωμεν ταχύτερος εἰς τὸν ἱερὸν καὶ δίκαιον σκοπὸν μας καὶ νὰ λάβωμεν τὰ δίκαιά μας καὶ νὰ ἀνανεώσωμεν τὸ ταλαιπωρημένον ἑλληνικὸν γένος μας. Δικαίῳ τῷ λόγῳ ἡ μήτηρ μας Ἑλλάς, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἡμεῖς ἐφωτίσθητε, ἀπαιτεῖ, ὅσον τάχος, τὴν φιλάνθρωπον συνδρομὴν καὶ διὰ χρημάτων καὶ διὰ ὅπλων καὶ διὰ συμβουλῆς, τῆς ὁποίας ἐσμέν εὐέλπιδες ὅτι θέλωμεν ἀξιοθῆ καὶ ἡμεῖς θέλωμεν σὰς ὁμολογεῖ ἄκραν ὑποχρέωσιν καὶ ἐν καιρῷ θέλωμεν δεῖξει καὶ ἐμπράκτως τὴν ὑπὲρ τῆς συνδρομῆς σας εὐγνωμοσύνην μας».

Ἐκ τοῦ Σπαρτιατικοῦ στρατοπέδου τῆς Καλαμάτας τῇ 28ῃ Μαρτίου 1821, πρῶτον ἔτος τῆς ἐλευθερίας.

* *

Ἡ διακοπὴ τῆς «Σάλπιγκος» αἰσθητοτέρα κατέστη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκδόσεως Ἐφημερίδων, τοῦ Ἀγῶνος δ' ἐντεινομένου ἤρχισαν τοιαῦται ἐκδιδόμεναι εἰς τὰς ἑδρας τῶν τοπικῶν Διοικήσεων καὶ δι:

Ὁ ἐλβετὸς ἱατρός Ἰωάννης Ἰακώβου Μάιερ ἐκδίδει ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1924 τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά» τοῦ Μεσολογγίου ἐν Μεσολογγίῳ τὸ φύλλον γράφεται μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ ζωτικότητα, ἀποτελεῖ δ' ἀληθῶς τὴν πρώτην συστηματικὴν ἐφημερίδα ἐν Ἑλλάδι. Ἀπὸ τοῦ 1826 ἐμφανίζεται μὲ διακοπὰς τὰς ὁποίας τῇ 20 Φεβρουαρίου δικαιολογεῖ ὡς σθηριζόμενας.

«Εἰς αἰτίας πολλὰ βασιμωτέρας καὶ ἰσχυρότερας διὰ νὰ φυλαχθῇ τὸ ὄργανον τοῦτο, δι' οὗ ἡ Εὐρώπη μανθάνει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἡξέφρουν νὰ νικῶν καὶ τακτικὰ στρατεύματα, ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ εἰς ἀσφαλέστερον μέρος».

Ἐξεδίδετο λοιπὸν ὑπὸ τῶν πολιορκητῶν

τὰ βλήματα διότι εἶχεν ἀρχίσει ἡ πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου τῇ 10ῃ δὲ Ἀπριλίου —σήμερον πρὸ 97 ἀκριβῶς ἐτῶν— ἐπηκολούθησεν ἡ Θουλλικὴ ἔξοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπεσεν ἐνδόξως μαχόμενος ὁ φιλέλληνας δημοσιογράφος Μάιερ.

Ὁλόση σημασία ἀπεδίδετο εἰς τοῦ Μεσολογγίου τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά» ἀποδεικνύει τὸ γεγονός τῆς ἀναδημοσιεύσεως αὐτῶν, ἐφ' ἧς θὰ ἐπανέλθωμεν.

* *

Κατὰ τὸν I. Φιλήμονα ἐξεδόθη ἐν Μεσολογγίῳ τῷ αὐτῷ 1824 καὶ ὁ «Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος» ὑπὸ τοῦ Κόμητος Γάμπαν «ἀνάμικτος εἰς τέσσαρας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διαλέκτους. Τὴν Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν Γερμανικὴν καὶ Ἰταλικήν». Καὶ ὁ Σπυρίδων Τρικούλης βεβαίῳ ὅτι διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ συνδρομῆς τοῦ συνταγματάρχου Στάνοπ ἐξεδόθησαν κατὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐφημερίδες προσθέντι μάλιστα ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ὁ Στάνοπ εἶχε περιορίσθαι εἰς ἑορδα πρὸς τὸν Βύρωνα, διότι ἐνῶ ὁ συστητὴς τούτων ἐθεώρει τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Βενθάμου ὡς ὁρθὰς καὶ αὐτὰς ἐπροθυμεῖτο διὰ τῶν ἐφημερίδων νὰ διαδώσῃ, ὁ δὲ λόγος σκοπιμότερον λογιζόμενος τὴν ἐδόδοσιν τοῦ ἀγῶνος καὶ ὅχι εἰσαξίν θεωρίων ἐχλεύαζε τὰς ἀρχὰς ταύτας, ὡς ἀκαταλλήλους.

Ἀτυχῶς σὺδαμόθεν ἡδυνήθη νὰ εὗρῃ ἕτερόν τι σχετικόν.

Τὸ 1824 ὑπῆρξε τὸ παραγωγικότερον εἰς ἐμφάνισιν νέων ἐφημεριδογράφων καὶ ἐκδοσιν ἐφημερίδων ἔτος τῆς Μεγάλης Ἐπαναστάσεως.

1) Ἐχομεν τὸν «Φίλον τοῦ Νόμου», ἐφημερίδα τῆς διοικήσεως καὶ τῆς νήσου Ὑδρας ἀπὸ τῆς 10 Μαρτίου 1824, ἰδιόρρυθμον τὴν γλῶσσαν, πολυτιμώτατον δὲ διὰ τὰς ναυτικὰς τοῦ πληροφροῦς. Τῇ 27 Μαΐου 1827 ἐξεδόθη τὸ τελευταῖον φύλλον.

Ὁ ἐκδότης Ἰωσήφ Ν. Κυάππε ἐξέδωκεν ἀπὸ τῆς 31 Μαρτίου 1827 ἐν Ὑδρᾷ καὶ ἀριθμοὺς τινὰς τῆς «Ἑλληνικῆς Μελέσεως» ἀναλλιστὶ μὲ τὸ ἐπίγραμμα. Θεὸς καὶ Ἐλευθερία». Εὐρίσκομεν μάλιστα ἐν αὐτῇ καὶ ἐνδιαφερόσας πληροφορίας περὶ τῆς τυπογραφίας ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ 1822.

Διὰ τὸ 1824 ἐπαρουστάσε τὴν ἑξαιρητικὴν αὐτὴν ἐφημεριδογραφικὴν ζωτικότητά.

Δ. Α. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΣ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Η ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 10 Αυγούστου.—Ο αντιπρόσωπος των Σοβιέτ, κ. Κράσσιν, ευρίσκεται τελευταίως εις ζωηράν κίνησιν, προσπαθών ν' ανασυνδέσῃ τὴν χώραν των μετὰ τὴν Γαλλίαν. Καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ, μέχρι τῆς στιγμῆς, δὲν φαίνεται ν' αποτυγχάνουν, διότι τὸ ζήτημα τῶν χωρῶν, τὸ ὁποῖον χωρίζει τὰς δύο χώρας εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς λύσεως. Αἱ ἀπὸ πολλοῦ διεξαγόμεναι διαπραγματεύσεις ἔχουν προχωρήσει πολὺ καὶ δὲν ὑπολείπονται εἰμὴ ἐλάχισται λεπτομέρειαι, αἱ ὁποῖαι εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ δὲν δύναται νὰ ματαιώσουν τὴν τελικὴν συμφωνίαν. Ἡ Ρωσσία ἐδέχθη κατ' ἀρχὴν νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της, ἀλλ' ἀξιοῖ ν' ἀφαιρεθοῦν ἐκ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τὰ χρέη ν' ἀναλογούντα εἰς τὰ ἐδάφη, τ' ἀποσπασθέντα ἐκ τῆς Ρωσικῆς Αυτοκρατορίας καὶ βαρύνοντα τὴν Πολωνίαν καὶ τὰ ἄλλα Βαλτικὰ Κράτη. Ἐπὶ πλέον οἱ ἐν Μόσχᾳ ζητοῦν ὅπως αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰ χρέη ταῦτα τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν διαπραγματεύσεις γίνοντο οὐχὶ μετὰ Μόσχας καὶ Παρισίων, ἀλλὰ μετὰ τὴν Γαλλίαν καὶ τῶν Βαλτικῶν Κρατῶν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου φαίνεται ὅτι ὑπάρχουν δυσχερεῖαι τινες τὰς ὁποίας προσπαθεῖ νὰ διακανονίσῃ ὁ Κράσσιν μετὰ τοῦ αντιπροσώπου τῆς Γαλλίας κ. Νταλμπιέ. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ὁ Ρώσος ἀντιπρόσωπος δὲν ὤκνησε νὰ μεταβῇ καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν ὅπου παραθερίζει ὁ Γάλλος Ὑφυπουργός. Ἐπὶ τοῦ ταξιδίου τούτου ὁ κ. Κράσσιν ἐν συνεντεύξει ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

—Μετέβην νὰ διέλθω τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος εἰς τὸ Περινιανὸν χάρις εἰς τὴν φιλόφροναν προσκλησιν τοῦ κ. Νταλμπιέ, ἥτις συνέπιπτε μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου, νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ θελκτικὸν αὐτὸ μέρος τῆς Γαλλίας. Ἐπωφελοῦμαι πάντοτε τῆς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεώς μου νὰ ἐπισκέπτομαι ὀλίγον τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ γνωρίζω καλύτερον τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσην. Χάρεις εἰς τὴν πολὺ Γαλλικὴν φιλοξενίαν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, ἡ παραμονή μου εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν ὑπῆρξε λίαν εὐχάρι-

στος καὶ ἀπεκόμισα ἐξόχους ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ ταξιδίου μου. Βεβαίως ἔλαβον καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀνταλλάξω μετὰ τοῦ κ. Νταλμπιέ σκέψεις ἐπὶ τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν τὰς δύο χώρας μας. Δὲν ἀμφισβάλω ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη τῶν σκέψεων ἥτις ὑπῆρξε φιλικωτάτη, θὰ συμβάλῃ εἰς τὸ νὰ ἐπισπεύσῃ τὰς διαπραγματεύσεις, αἵτινες θὰ γίνοντο λίαν προσεχῶς μετὰ τῶν δύο Κυβερνήσεών μας. Ἐχὼ τὴν σταθερὰν ἐλπίδα ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις αὗται θὰ καταλήξουν πολὺ ταχέως εἰς σοβαρὸν ἀποτέλεσμα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δηλώσεων τοῦ Ρώσου διπλωμάτου συνάγεται ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε διεξαγόμεναι συνεννοήσεις ἔχουν προκαταρκτικὸν χαρακτήρα καὶ αἱ πραγματικαὶ, ἐπίσημοι, διαπραγματεύσεις θ' ἀρχίσουν ὅταν καθαρισθῇ τελείως τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὰ ὑφιστάμενα ἀκόμη ἐμπόδια.

**

Ἐν συνεχείᾳ τῆς συνεντεύξεώς του ὁ Ρώσος ἀντιπρόσωπος λέγει ὅτι τὸ κατὰ Ἰούλιον ταξιδίον του εἰς Μόσχαν ἀπέβλεπε κυρίως εἰς ὑποθέσεις τῆς ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου Ἐπιτροπίας.

—Λόγω τῆς πολὺ καλῆς ἐσοδείας ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν ἐπὶ τὴν μέτρα διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου. Κατὰ τὰς προβλέψεις τῶν ἀεμοδίων ἡ Ἐνωσις τῶν Σοβιέτ δύναται, μετὰ τινὰς ἐπιφυλάξεις νὰ ἐξαγάγῃ ἐφέτος Ἐκατομμύριόν τινα τόνων σίτου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου, τὴν ὁποίαν ἐξηκολούθω νὰ διενθύνω, ὡφείλει ἀπὸ συμφώνου μετὰ τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα, νὰ καταρτίσῃ ἐπείγοντως σειράν μέτρων πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου. Ἐπειτα ἡ καλὴ ἐσοδεία ἐπιβάλλει εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου Ἐπιτροπείαν καὶ ἄν ἄλλο ἔργον νὰ αὐξήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν διαφορῶν ξένων ἐμπορευμάτων, τὴν ἀναγκαίαν εἰς τοὺς χωρικοὺς ὅπως καὶ εἰς τὰ Σοβιετικὰ ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα λόγῳ τῆς μεγάλης ζητήσεως τῶν ἐμπορευμάτων εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην ν' αὐξήσουν τὴν παραγωγὴν των. Ἀπὸ τοῦδε οἱ χωρικοὶ προβλέποντες

τὴν καλὴν ἐσοδείαν ζητοῦν περισσότερα βιομηχανικὰ προϊόντα (ὕποδάματα, ἐνδύματα, ἐπιπλα κλπ.) καθὼς καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα κλπ. Ἡ Σοβιετικὴ βιομηχανία ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως τῶν μηχανημάτων της καθὼς καὶ πρωτῆς ὕλης. Αἱ ἑκατοντάδες τῶν ρουβλίων τὰ ὁποῖα θὰ κερδίσουν οἱ χωρικοὶ, πέραν τῶν συνήθων ἐσόδων των, θὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς ἀγορὰν διαφορῶν ἐμπορευμάτων.

Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ἀγορασθοῦν ἀμέσως καὶ νὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὴν Ρωσίαν πρὸ τοῦ χειμῶνος. Καὶ πρὸς τοῦτο ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου ἀπέστειλεν εἰς πολλὰς χώρας πράκτοράς της ἐπιφορτισμένους νὰ λάβουν πληροφορίας περὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐμπορευμάτων καὶ περὶ τῶν ὁδῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων θὰ πληρωθοῦν. Ὁ κ. Κράσσιν βεβαίως ὅτι καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως τὰ πλεῖστα τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ἡ Ρωσσία ἀγορασθῶσιν ἐκ Γαλλίας. Ἀλλ' οἱ Ρῶσοι πράκτορες συναντοῦν δυσχερεῖας.

**

Ὁ κ. Κράσσιν ἐν τῇ συνεντεύξει του ὁμιλεῖ καὶ περὶ τοῦ Μαροκινῶ ζήτηματος.

—Εἰς τὴν Μόσχαν ἐκπλήσσονται ἐνίοτε διὰ τὴς κατηγορίας αἱ ὁποῖαι καταφέρονται κατὰ τοῦ Σοβιετικοῦ τύπου ἐξ ἀφορμῆς τῆς στάσεώς του εἰς τὸ Μαροκινὸν ζήτημα. Ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἐκπληκτικὸν ὅτι, γεγονότα τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐν Μαρόκῳ ἀπασχολοῦν τὸν τύπον μας καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν περιόριζεται εἰς τὸ νὰ δημιοσιεύῃ ἐπ' αὐτῶν αἱ πλάς πληροφορίας. Πράγματι αἱ μεγάλαι Σοβιετικαὶ ἐφημερίδες κατ' οὐδὲν ὑπολείπονται, οὔτε κατὰ τὸ σχῆμα, οὔτε κατὰ τὸ περιεχόμενον τῶν μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων. Πρὸ τῆς ἐνάρεξως τῶν Γαλλομαροκινῶν διαπραγματεύσεων, αἱ ἐφημερίδες μας ἐξέφραζον τὴν γνώμην των ἐπὶ τοῦ πολέμου τὸν ὁποῖον διεξήγαγεν εἰς τὸ Μαρόκον καὶ οὐδεὶς ἐξεπλάγη. Εἰς ὅλα τὰ ἄρθρα τοῦ Σοβιετικοῦ τύπου, ἐπὶ τοῦ Μαροκινῶ δὲν δύναται τις νὰ εὕρῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον ἴχνος ἐχθρότητος ἀέναντι τῆς Γαλλίας. Τούναντίον ὁ τύπος ἡμῶν διατηρῶν τὴν ἀποψίν του ἐπὶ τῆς ἀποικιακῆς πολιτικῆς, οὐδέποτε ἐπεξήγησε νὰ δημιουργήσῃ περιπλοκάς εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐν πάσει περιπτώσει δύναται νὰ βεβαιώσω ὅτι εἰς τοὺς διαφοροὺς κύκλους καὶ ἰδίᾳ παρὰ τῇ Κυβερνήσει κρατεῖ ἡ εἰλικρινεστέρᾳ ἐπιθυμία νὰ ἴδουν τὴν Γαλλίαν διακανονίζουσαν κατὰ τὸν ἱκανοποιητικώτερον τρόπον τὸ Μαροκινὸν ζήτημα.

Ὁ κ. Κράσσιν δηλοῖ ἐπισήμως καὶ κατηγορηματικῶς ὅτι αἱ εἰδήσεις περὶ Ρωσικῆς βοηθείας πρὸς τὸν Ἀβδὲλ Κοῖμ εἶναι ἀπολύτως ἀβάσιμοι καὶ ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἀνεμίχθη οὔτε ἀναμειγνύεται εἰς τὰ γεγονότα τοῦ Μαρόκου, οὔτε σχέσιν τινὰ ἔχει μετὰ τοὺς Μαροκινούς.

**

Ὁ Ρώσος ἀντιπρόσωπος θίγει ἐν τέλει τὴν ἔγγυητικὴν συμφωνίαν.

—Εἰς τὴν Μόσχαν, λέγει, δὲν ἐννοοῦν τὰς κατηγορίας αἱ ὁποῖαι ἐκφέρονται κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν στάσιν της εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἔγγυητικῆς συνθήκης καὶ τῆς εισόδου τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις κανονίζει τὴν διεθνὴ πολιτικὴν της κατὰ τὰς γνώμας της καὶ ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις δὲν θέλει οὔτε δύναται νὰ ἐξασκῇ οὐδεμίαν πίεσιν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Γερμανίας. Ἐπομένως οὐδὲν ἄλλο ἀποκείται ἢ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της ἐπὶ τῆς παρασκευαζομένης συνθήκης. Ἄλλως τε δὲν πρέπει νὰ λησμονῇται ὅτι ἡ περὶ τῆς συνθήκης πρότασις ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς τῆς Γερμανίας. Ἐξ ἄλλου εἶναι προφανές ὅτι αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν συνθήκην διαπραγματεύσεις καὶ ἡ εἴσοδος τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ἔχουν καταδῆλως σκοπὸν ν' ἀπομονώσουν τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσην καὶ νὰ προβάλλουν εἰς αὐτὴν τὸν συνασπισμὸν ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. Εἶνε αὐτιμολόγητον ὅτι ὁ λαὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἐνώσεως δὲν δύναται νὰ βλέπουν μετὰ ὑπερβολικῆς συμπαθείας παρομοίας ἀποπειράς παγίωσης τῆς εἰρήνης.

Ἐν Ρωσίᾳ, λέγει ὁ Κράσσιν, οὐδεὶς σκέπτεται τὸν πόλεμον, οὐδεὶς τὸν θέλει. Ὅλα τὰ στρώματα τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ ἐπιθυμοῦν ζωηρῶς τὴν ἀνασύνδεσιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μετὰ ὅλους τοὺς λαούς. Καὶ κυρίως πρὸς τὴν Γαλλίαν στρέφεται τὴν στικμὴν αὐτὴν ἡ ἐπιθυμία αὐτῆς.

Αἱ δηλώσεις τοῦ Ρώσου διπλωμάτου, ὅστις εἶνε ἐκ τῶν σημαντικωτέρων παραγόντων τῆς σημερινῆς Ρωσικῆς πολιτικῆς ἔχουν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τὴν στιγμὴν μάλιστα αὐτὴν καθ' ἣν τόσα διεθνή ζήτῃματα εὐρίσκονται ἐπὶ τάπητος καὶ διὰ τοῦτο ἐνεποίησεν ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ

της ευκαιρίας να εκδικηθούν τὸ 1913, πλήττοντες εἰς τὰ νῶτα τῆς Σερβίας, προσβαλλομένης κατὰ μέτωπον ἀπὸ τὸν νικητὴν τῶν Ρώσων Μάκενζεν ;

Ἡ ἐκλογή τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν συνησπισμένων Κεντρικῶν δυνάμεων ἀπεκάλυπτε αὐτὴ καὶ μόνη τὴν σπουδαιότητα τῶν προσεχῶν γεγονότων εἰς τὰ ὁποῖα ἓνα ἀνώτερον στρατηγεῖον τῶν Συμμάχων, ἂν ὑπῆρχε, θὰ ἠδύνατο νὰ προβάλλῃ ἐπαρκῆ ἀντιπερισπασμόν. Ἐφρόσον ἡ μάχη τῆς Καλλιπόλεως δὲν ἐφαίνεται πλέον ὅτι θὰ κατέληγεν εἰς ἐπιτυχίαν ἢ ἀπὸ τὴν νὰ μεταβάλλῃ τοὺς ὅρους τοῦ πολέμου, ἢ ἄμεσος εἰς Θεσσαλονίκην μεταφορὰ τοῦ Ἀγγλογαλλικοῦ στρατοῦ τῆς Ἀνατολῆς θὰ ἦτο πρᾶξις ἀνταξία ἐνὸς μεγάλου ἀρχηγοῦ, τοῦ ὁποῖου τὸ βλέμμα θὰ περιέλαμβανε ὁλόκληρον τὴν ἔκτασιν τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Ἀλλὰ τοιοῦτος ἀρχηγὸς οὐδὲ μὴ εὐρίσκετο. Οἱ ἀντίπαλοι τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν ἐμάχοντο καὶ ἐξηκολούθουν νὰ μάχονται διασκορπισμένοι.

Ἐξ ἄλλου διατὶ οἱ Ἰταλοὶ, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτὴν στιγμὴν, δὲν ἀντελήφθησαν τὸν πρῶτον τάξεως ρόλον τὸν ὁποῖον τοὺς παρεῖχεν ἡ περίστασις; Φραγμένοι, ἀπὸ τὰς Ἀλπεῖς καὶ ἀπὸ τὸν Ἰζόνσο, μὴ ἔχοντες ἄλλην πρόβλεψιν παρὰ εἰς βραδὺν ἄγωνα πρὸ τῶν αὐτῶν πάντοτε ἐμποδίων, ἐπαναλαμβανομένων εἰς τὸ ἄπειρον, διατὶ δὲν ἐσκέφθησαν νὰ διαθεσούν μερικὰ ἐκ τῶν μαχητικῶν τῶν στοιχείων διὰ νὰ τὰ φέρουν ἐκεῖθεν τοῦ Ἀδριατικοῦ, πρὸς τὰς ἐπαρχίας τὰς στεναζούσας ὑπὸ τὸν πολυετῆ ζυγὸν καὶ ὅπου ἡ ἐκκληξίς ὑπόσχετο τὴν γονιμωτέραν τῶν ἐπιτυχιῶν;

Φαίνεται ὅτι συνεπείρ τῶν χειμῶνων τοῦ χυθέντος αἵματος ἐπεκρατήσε πανταχοῦ μία βαθεῖα δειλία καὶ παραδόξως μόνον αἱ δυσχέρειαι ἐνεφανίσθησαν πάντοτε. Μόλα τοῦ αἰσίου εἰς τὸν πόλεμον αἱ δυσχέρειαι αὐταὶ δὲν πρέπει ν' ἀναμετρῶνται εἰμὴ διὰ νὰ ὑπερπηδηθοῦν καλῶτερον. Ἡ τολμηρὰ φαντασία παραμένει ἡ δημιουργὸς τῶν ἀποφασιστικῶν, στοιχείων, καὶ συνεπὲς οἰκονομικῶν εἰς αἵματηρὰς θυσίας, ἀποτελεσμάτων.

Οὕτως αἱ Κεντρικαὶ δυνάμεις μὴ δυνήθεισαι νὰ θραύσουν οὔτε ἐν Γαλλίᾳ οὔτε ἐν Ρωσίᾳ τὴν θέλησιν τῶν ἀνιπάλων τῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ἔξῃς καλυπτόμεναι ἀπὸ τὰς βορρηντικὰς τεῖχας τὰ ἐκτεινόμενα ἀπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης πρὸς τὸν Αὐόρα, ἀπὸ τὸν Δρίνα πρὸς τὸν Δνειστέρων, ἀπὸ τὰς Ἀλπεῖς πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν, ἔτρεπον τὸ ὄνειρον οὐδὲ νὰ συντρεψουν τὴν Σερβίαν, χάριν ἀλλῆς εὐχαριστήσεως, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ

κατακτῇσιν πρὸς τὴν Ἀσίαν τὴν μεγάλην γραμμὴν Βιέννης—Κωνσταντινῆς, νὰ συμπληρώσουν οὕτω τὴν ἀπομόνωσιν τῆς Ρωσίας εἰς τὰς μακρυνὰς στέρας τῆς—καὶ τέλος ν' ἀνοίξουν εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν μεγαλειώδεις ἀπόψεις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Αἰγύπτου ἵσως δὲ καὶ τῶν Ἰνδιῶν. Διότι δὲν πρέπει τις νὰ γελᾷ μὲ τὰς ὑπερβολὰς αὐτάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι συνήθειαι διὰ τοὺς ἀρχηγούς τῶν στρατιῶν. Μὲ τὰς ὑπερβολὰς αὐτὰς οἱ ἄνδρες βαδίζουσιν πρὸς σκοποὺς φανταστικούς ἀπλουσιότητας. Καὶ ἂν δὲν ἐπιτευχθῶν οἱ σκοποὶ αὐτοὶ ἐπιτελοῦν ὁμῶς ἐπὶ τῆς δι' ὑποσχέσεων φωτιζομένης ὁδοῦ, ἡρωϊκὰ καὶ γόνιμα κατορθώματα.

Ἐν συντόμῳ, εἰς τὴν πρώτην προᾶξιν, τὴν ἄγουσιν διὰ τῆς κατακτῆσεως τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου εἰς ἀποκατάστασιν ἀσφαλοῦς συγκοινωνίας μεταξὺ Δουνάβεως καὶ Βοσπόρου, ἀποκτοῦντο δύο τραγικαὶ σκηναί: ἡ μία ἀποτελουμένη ἀπὸ τὴν βουλγαρικὴν προδοσίαν ὑπὲρ τῶν Χοσεντζόλερ καὶ τῶν Ἀψβούργων καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ τὴν συντριβὴν τῆς Σερβίας.

Περὶ τὰ μέσα λοιπὸν τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ μετὰ τὴν μάχην τῆς Βίλνας, ἥτις ἐεργάσατο τὰς μεγάλας ἀνατολικὰς ἐπιχειρήσεις, ὁ Κορβόργος Φερδινάνδος ἀνέμενε, ὅπως ἀπορρίψῃ τὸ προσωπεῖον, τὸ συμφωνηθὲν μετὰ τῶν συνενόχων του σύνθημα. Καὶ τὸ σύνθημα τοῦτο ἐδόθη τὴν 21 Σεπτεμβρίου ὑπὲρ τῶν γερμανικῶν τηλεβόλων τὰ ὁποῖα ἔβαλλον δι' ὁμοβροντιῶν πρὸ τοῦ Σεμάνδρα. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν διετάχθη καὶ ἡ βουλγαρικὴ κινητοποίησις.

Μόλα ταῦτα, καὶ ὁ Γερμανικὸς Τύπος δὲν ἔπαυεν ἀναγγέλλων ἐκστρατείας ἐν Ἀνατολῇ εἰς συνέχειαν τῆς ἐν Ρωσίᾳ, αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις δὲν ἐπίστευσαν εἰς τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο. Ἀπαξ ἔτι κατὰ δυστυχίαν τῶν, καὶ πρὸς δυστυχίαν ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων, εἶχον τὴν ἀφέλειαν νὰ πιστεύουν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μπλόφας τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἐπὶ πλέον οἱ ἀεροπόροι τῶν κατοπτεύσαντες εἰς τὸ Βανᾶτον καὶ τὸ Τεμεσβάρ ἐβεβαίωσαν ὅτι δὲν παρετήρησαν καμμίαν συγκέντρωσιν. Καὶ ἦσαν ἐλλεικνέες οἱ ἀεροπόροι διότι ὁ Μάκενζεν ἀνάνεωσε τὰς προπαρασκευὰς του εἰς τὰς ὁχθὰς τοῦ Ντουναῖ, ἔφερε διὰ νηπτερινῶν πορείων τὰς δυνάμεις του κρύπτων αὐτάς εἰς τὰ δάση καὶ τὰ χωρία κατὰ τὴν ἡμέραν.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΙΓΥΠΤΟΣ

1881-1924

Τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1881 στρατιωτικὴ ἐπανάστασις ἐξεργάσθη ἐν Καῖρῳ, —συνέχεια ἀναλόγων μικροτέρων ἐξεργεσιῶν κατὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐπικρατοῦς ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπικρατοῦς τὴν ὁποίαν ἐφάνη ἐννοεῖν ὁ Χεδίβης Τεουφίκ. Ἀρχηγὸς τῆς προμνησθείσης «ἐθνικὸς κόφρονος» ἐπανάστασεως ἦτο ὁ Ἀραμπὴ πασῶς, ὁ ὁποῖος ἀκολούθως ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Χεδίβης ἐδέχθη τὰς ἀξιώσεις τοῦ στρατεύματος ἀπαιτήσαντος τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ὑπουργείου, συνεκάλεσε τὴν Βουλὴν τῶν προκρίτων, ὑπεσχέθη εἰς τὸ στρατιωτικὸν κόμμα τὰς αἰτηθείσας μεταρρυθμίσεις καὶ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ αὐξήσιν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ. Τὸ διάταγμα ἐδόθη μοσειύθη τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1882. Ἀλλὰ τὴν 11ην Ἀπριλίου 1882 ἀνεκαλύφθη συνωμοσία Τούρκων θελόντων νὰ ἐκδικηθῶν νομιστὰς ἐπιβληθείσας εἰς Κιρκασίους ἀξιωματικούς. Ἡ Πύλη ὡς καὶ ἡ Ἀγγλία εἶχον διαμαρτυρηθῇ διὰ τὰς ἐν λόγῳ ποινὰς. Ὁ Χεδίβης ὑπέκρινεν εἰς τὰς ἀξιώσεις τοῦ Σουλτάνου καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐπικρατοῦ τῶν γενικῶν προξένων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας. Ἐντεῦθεν ἐπῆλθεν ῥῆξις μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Χεδίβου. Ἡ Κυβέρνησις ἐκάλεσε παρανόμως τὴν Βουλὴν τῶν προκρίτων. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ διαφορὰ μεταξὺ Χεδίβου καὶ Κυβερνήσεως ἐξωμαλύνετο ναυτικῇ Ἀγγλογαλλικῇ ἐπίδειξις ἀνηγγέλθη. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἀκολούθως τὴν παῖσιν τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀραμπὴ πασῶ—Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ Χεδίβης ἐδέχθη. Οἱ Αἰγύπτιοι διαμαρτυρήθησαν καὶ ὁ Χεδίβης ἀνεκάλεσε τὴν ἀπόσπασιν του, ἀποκαθιστῶν πάλιν τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὴν 11ην Ἰουνίου αἵματηρὰ ῥῆξις ἔλαβε χώραν μεταξὺ ἰθαγενῶν καὶ ξένων. Πανήγυρτα Εὐρωπαῖοι ἐφρονεύθησαν καὶ ὑπερτάσθησαν Αἰγύπτιοι. Εἰς τὴν ἐποκολουθήσαν ἀναρχίαν αἱ οἰκίαι τῶν ξένων ἐληλατήθησαν καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατέφυγαν εἰς τὰ πολεμικά.

Τὴν 10ην Ἰουλίου τὰ Γαλλικὰ πολεμικά κατέλειπον τὴν Ἀλεξάνδρειαν διὰ τὸ Πόρτ Σαῖδ, ἐνῷ ὁ Ἀγγλὸς ναύαρχος Σεϋμούρ

ἐξῆλθε τηλεγραφικῶς τὴν παράδασιν τοῦ φρουρίου Ἀλεξάνδρειας, ἀπειλῶν ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει τὸν βομβαρδισμόν της. Εἰς τὴν περιπτώσει τὸν τηλεγράφων ἔμεινεν καὶ προσέβη ἐπειδὴ τὸ τηλεγράφων ἔμεινεν ἀναπάντητον. Ἀλλὰ δὲν κατέλαβε τὴν πόλιν εὐθὺς, δώσας ἀκουσίως τοῦ ευκαιρίαν εἰς τὴν λεηλασίαν τῆς πόλεως ὑπὸ ἀτάκτων ἐντοπιῶν ὁμάδων. Μεγάλαι περιουσίαι κατεστράφησαν κατὰ τὰς ταραχὰς ἡμέρας ἐκεῖνας. Ὁ Ἀραμπὴ πασῶς ἐγκατέλειπεν τὴν πόλιν τὴν 11ην Ἰουλίου καὶ ὑποχωρήσας ὠχυρώθη μετὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς Κόφρ-Ἐλ Νταμούρ. Ἡττηθεὶς εἰς Τέλλ-Κεμπίρ τὴν 13ην Σεπτεμβρίου 1882 συνελ-Κεμπίρ τὴν 13ην Σεπτεμβρίου 1882 συνελ-Κεμπίρ καὶ ἐξωρίσθη εἰς ΚεϿλάνην. Εἰς Αἴγυπτον ἐπέστρεψε μόλις τὸν Αὐγούστιον τοῦ 1901.

Πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ Ἀραμπὴ συνετέλεσεν ὥστε ἡ Ἀγγλία νὰ λάβῃ ἐνεργότεραν ἀνάμειξιν εἰς τὰ πράγματα τῆς Αἰγύπτου ἢ ἀπώλεια τοῦ Σουδάν, συνεπεία θεοσηκευτικῆς ἐκεῖ ἐπανάστασεως.

Ὁ Μωχάμετ-Ἀχμέτ δευτέρου ἐνεφάνισεν ἑαυτὸν ὡς θεοπεμπτον διάδοχον τοῦ Προφήτου. Φανατίσας τοὺς Σουδανούς ἐνίκησε τὴν ὑπὸ τοῦ Hicks πασῶ διοικουμένην Αἰγυπτιακὴν στρατιάν. Ἐναντίον του ἀπεστάλη κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1884 ὁ 18 Φεβρουαρίου διὰ νὰ ἀποκλεισθῇ ὁμοῦς ἐκεῖ καὶ νὰ φονεῖται ὅταν τοῦ στρατεύματα τοῦ Μάχη κατέλαβον (26 Ἰανουαρίου 1885) τὴν πόλιν. Ἀγγλικά ἐνισχύσεις ὑπὸ τὸν Wolseley ἐφθασαν δύο ἡμέρας βραδύτερον. Ὁ Μάχη ἀπέθανε μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ δὲ διάδοχός του Ἀμπταλλάχ ἐγκατεστάθη εἰς Ὁμδουμαν...

Ἡδὲ οἱ Ἀγγλοὶ εἶχον ἀναλάβει οὐσιαστικῶς τὴν διοίκησιν τῆς Αἰγύπτου, ἰδίως τὴν οἰκονομικὴν, συνάψαντες διὰ λογαριασμόν της ἐν Λονδίνῳ μέγα δάνειον. Ἀγγλογαλλικὴ σύμβασις ἡγγυήθη τὴν οὐδετερότητα τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ τῷ 1887. Νέον δάνειον ἐδόθη εἰς τὴν Αἴγυπτον τὸ ἐπόμενον ἔτος. Τῷ 1890 κατέστη δυνατὴ ἡ μετατροπὴ ἐνὸς μέρους τοῦ δημοσίου Αἰγυπτιακοῦ χρέους.

Ἐν τῷ μεταξύ ἀπέθανεν ὁ Χεδίβης Τε-

ουφή (7 Ιανουαρίου 1892) τὸν διεδέχθη δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμπᾶ, Χιλμῆ. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁ Βρετανικὸς ἔλεγχος ἔγινεν ἐντονώτερος. Τῷ 1896 ὁ στρατηγὸς Κίτσεναρ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν Ἀγγλοαιγυπτιακῶν στρατευμάτων ἐφθάσεν εἰς Δόγκολην τὴν οἰκίαν καὶ κατέκτησε. Συμπληρώσας ἀκολουθῶν τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν ἀπὸ Ἀσσυρίου εἰς Βάδι-Χάφα διηυθύνθη πρὸς τὸ Χαροῦμ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1897. Τὸν Σεπτέμβριον δὲ τοῦ 1898 συνέτριψε τὸν ἐκ 40 χιλιάδων στρατὸν τοῦ Μάχδη καὶ κατέστρεψε τὴν δύναμιν τοῦ «Καλίφου». Ἀνερχόμενος τὸν Νείλον πρὸς τὴν Φασόδαν βραδύτερον ὁ Κίτσεναρ συνήντησε Γαλλικὸν στρατιωτικὸν τμήμα ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Μαργσάν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑψώσει τὴν Γαλλικὴν σημαίαν εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. Ἡ Ἀγγλὶα διεμαρτυρήθη. Πόλεμος ἡπειλήθη. Οἱ Γάλλοι ἐγκατέλειψαν τὴν Φασόδαν δυνάμει συμβάσεως τὴν 11 Δεκεμβρίου 1898. Τῷ 1899 ὁ Χαλίφης Ἀβδαλλάχ ἡττήθη καὶ ἐφρονεύθη ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Wingate bey εἰς Ὀμ-Δεμπρανάτ.

Διὰ τῆς Ἀγγλοαιγυπτιακῆς συμφωνίας, ἣτις ὑπεγράφη τὴν 19 Ιανουαρίου 1899 τὸ Σουδάν ἐτέθη ὑπὸ τὴν συγκυριαρχίαν Αἰγύπτου καὶ Ἀγγλίας. Αἱ δύο σημαῖαι ἐκυμάτισαν ὁμοῦ ἐπὶ τῆς μεγάλης ταύτης χώρας. Ἡ διοίκησις τῆς ἀνετέθη εἰς ἀξιοματικὸν, ὅστις φέρει τὸν τίτλον γενικοῦ διοικητοῦ καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Χεβίδου τῇ συγκαταθέσει τῆς Ἀγγλίας. Εἶνε πάντοτε Ἀγκαταθέρων εἰς ἑαυτὸν τὴν νομοθετικὴν, ἐκτελεστικὴν, δικαστικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἐξουσίαν. Πρῶτος γενικὸς διοικητὴς ὑπῆρξεν ὁ Λόρδος Κίτσεναρ, ὅστις διέτηρεν εἰς ἐπίμετρον τὴν ἀνωτέραν διοίκησιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ. Ἡ Αἰγυπτιακὴ ἐπιρροὴ περιορίσθη τοιοῦτοτρόπως.

**

Δὲν θὰ παρεκλογισθῶμεν τὴν νέαν ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς. Ἄλλως τε τὰ ἐνδιαφέροντα ἡμᾶς γεγονότα εἶνε τὰ ἐξελιχθέντα κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν. Ἀναγκαῖον ἐν τούτοις κρινόμεν νὰ δώσωμεν μερικὰς πληροφορίας συντόμως διὰ τὴν ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς ἐποχὴν διὰ νὰ καταστή εὐκολώτερον νοητὴ ἡ πρόσφατος ἱστορία.

Ἀπὸ τοῦ 1892 εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸν Χεδιβικὸν θρόνον ὁ Ἀμπᾶ, Χιλμῆ. Τὸν Βρετανικὸν ἔλεγχον ἐπ' αὐτοῦ ἔσκει ὁ καὶ πρὸ τῆς ἀνάδοις τοῦ εἰς τὸν θρόνον διπλωματικὸς πρᾶκτωρ τῆς Ἀγγλίας Λόρδος Κρό-

μερ. Τὸν Λόρδον Κρόμερ τοῦτον διεδέχθη ὁ σὲρ Ἐλδον Γκόρστ. Καὶ τοῦτον θανόντα ὁ νικητὴς τοῦ Νοτιοαφρικανικοῦ πολέμου Λόρδος Κίτσεναρ (1911).

Τὴν 25ην Ἰουλίου 1914 Αἰγύπτιος σπουδαστὴς, ἀπεπειρώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει νὰ δολοφονήσῃ τὸν Χεδίβην Ἀμπᾶ, Χιλμῆ εὐρισκόμενον ἐκεῖ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐξεργάγη ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Τὴν 7ην Αὐγούστου ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος μεταξὺ Μεγάλης Βρετανίας καὶ Γερμανίας. Ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ὑπεχρεώθη νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν καὶ ν' ἀναθέσῃ τὴν ἄμυναν τοῦ τόπου εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν. Τὴν 3 Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ στρατηγὸς Μάξουελ ἀρχηγὸς τῶν δυνάμεων τῆς κατοχῆς κηρύττει τὸν στρατιωτικὸν νόμον. Τὴν 8ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνήγγειλεν ἐπισήμως ὅτι ἡ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ καὶ ἡ Τουρκία εὐρίσκειτο εἰς κατάστασιν πολέμου. Συνοριακὴ σύγκρουσις Τούρκων καὶ Αἰγυπτίων ἔδωκε ἀφορμὴν νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Αἰγύπτου προκήρυξις τοῦ Ἀγγλοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας δηλοῦντος ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας καθιερῶναι προστασίαν ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου. Τὴν 19ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ ἐν ἀποδημίᾳ Χεδίβης κηρύσσεται ἔκπτωτος καὶ ὁ Χουσεῖν, πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Ἰσμαὴλ ἀνακηρύσσεται Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὴν ἀρμοστείαν ἀνέλαβεν ὁ Wingate.

Δυναστικὴ κρίσις ἐξεργάγη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1917 ἀποθανόντος τοῦ Σουλτάνου Χουσεῖν καὶ πολλῶν περιγρήπων τῆς Δυναστείας Μεχμέτ-Ἀλῆ ἀρνούμενων νὰ ἀνέλθουν εἰς τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου. Εἰς τὸν ὁποῖον τέλος ἐπέισθη νὰ ἀνέλθῃ ὁ Φουὰτ, γόνος τῆς αὐτῆς δυναστείας, οὗτινος ἄλλοτε ἡ Ἰταλία εἶχεν ὑποστηρίξει τὴν διὰ τὸν Ἀλβανικὸν θρόνον ὑποψηφιότητα.

Ἀλλὰ τὸ ἔτος 1919 ὑπῆρξε κατ' ἐξοχὴν κρίσιμον διὰ τὴν Αἴγυπτον. Τὸ Κάϊρο, ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἡ Τάντα καὶ ἄλλαι πόλεις ὑπῆρξαν θέατρα δυσσεύτων γεγονότων προκαλεσάντων τὴν ὑστέρας δρᾶσιν τῶν στρατιωτικῶν. Κατὰ τὰς ταραχὰς ταύτας ἐκτὸς τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων ὑπέφερον σπουδαίως καὶ οἱ Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡριμνήθησαν ἀρκετὰ θύματα.

**

Τὴν ἐπαύριον τῆς ἀνακωχῆς τρία μέλη τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως, ὁ Σαὰτ πασ-

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΣΜΟΝ

ΠΟΙΟΣ ΚΥΒΕΡΝΑ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ;

Ποῖος κυβερνᾷ σήμερον ἐν Ρωσίᾳ, ἡ ἐρώτησις δὲν στερεῖται ἐνδιαφέροντος σήμερον μάλιστα, ὅποτε τὰ νήματα τῆς σοβιετικῆς διπλωματίας ἀποκαλύπτονται κινῶντα τὸν μουσουλμανικὸν κόσμον τῆς Ἀσίας κατὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ τί ἐρώτησις! ἴσως εἶπη κανεὶς; Ποῖος κυβερνᾷ τὴν Ρωσίαν; Ἀλλὰ δὲν τὴν κυβερνοῦν τὰ Σοβιέτ, οἱ ἐπίτροποι τοῦ λαοῦ;

Ναί, ἀλλὰ τὰ Σοβιέτ ποῖος τὰ κυβερνᾷ; Ποῖος ἐπιβάλλει τὰς θελήσεις του εἰς τοὺς ἰθύνοντας τὸ Προλεταριάτον;

Ἐνόσω ἔζη ὁ Λένιν, ἡ ἰσχυρὰ προσωπικότης του ἐκάλυπτε τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Τόσον, ὅστε, ὅταν χρόνον τινα πρὸ τοῦ θανάτου του, ἐξεμνηδενίσθη πνευματικῶς, διεισθεῖτο εἰς τὴν θέσιν τοῦ δικτάτορος ὡς ἀπλή σκιά, σκιά ὅμως ἐπιβάλλουσα καὶ συγκαταθεῖσα ἐν ἀναμονῇ τοὺς πρὸς διαδοχὴν του μέλλοντας ν' ἀγωνισθῶσι συντρόφους.

Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἤρχισεν ὁ ἀγὼν περὶ τῆς διαδοχῆς του εἰς τὴν πραγματικὴν δικτατορίαν τοῦ Προλεταριάτου, ὁπισθεν τῆς τυπικῆς τῶν Σοβιέτ. Μορφαὶ πολλοὶ ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς τῆς Μόσχας. Ἀλλ' ὑστέρον τοῦ Λένιν πολὺ, καταπληκτικῶς, καὶ εἰς ἐπιβολὴν καὶ ἱκανότητα.

~~~~~
σᾶς Ζαγλὸν, ὁ Ἀλῆ πασᾶς Σαράσοι καὶ ὁ Ἀμπνιέλ Ἀζίζ βέης Φάχη παρουσιάσθησαν εἰς τὴν Ἀρμοστείαν καὶ ἐξήτησεν ἐπιστήμως ἀπὸ τὸν στρατηγὸν σὲρ Ρεϊζινὰλ Wingate τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῆς Αἰγύπτου.

Τὴν 4ην Δεκεμβρίου ὁ Χουσεῖν Ρουσσὴ πασᾶς Πρωθυπουργὸς ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του εἰς τὸν Σουλτάνον καὶ μετὰ τοῦ Ἀδλὺ πασᾶ Γέγκεν ἀπέσχον τῆς ἀσκήσεως τῶν κυβερνητικῶν καθηκόντων. Διάδοχός των δὲν εὐρίσκειτο. Οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν λαϊκὴν ὀργήν.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΗΣ

(Ἀκολουθεῖ τὸ Β' μέρος)

Ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς ἰσχύν. Ἡρχοντο καὶ παρήρχοντο. Ἐφωτίζοντο διὰ μίαν στιγμὴν ἀπὸ τὸν προβολέα τοῦ παρασκηνίου καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆρχοντο εἰς τὴν σκιάν.

Ὁ μόνος εἰς θέσιν νὰ διεκδικήσῃ τὴν διαδοχὴν τοῦ Λένιν, ἦτο ὁ παλαιὸς συναγωνιστὴς του, Τρότσκι, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶχε κατ' αὐτοῦ συγκεντρώσει πολλὰς ἀντιπαθείας. Αἱ συμπάθειαι δὲ ἀκριβῶς τῆς ἐν κόλποις τῶν Σοβιέτ ἀντιπολιτεύσεως πρὸς αὐτὸν τῷ ἐστοίχισαν τὴν ἀπομάκρυνσίν του.

Συνεχίζετο λοιπὸν ὁ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Λένιν ἀρξάμενος ἀγὼν τῶν «ἐπινόνων», Καμένεφ, Ζηνόβιεφ, Ρίκοφ, καὶ πρὸ αὐτῶν ἄλλοι δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπικρατήσουν, εἰ μὴ προσωρινῶς, διαδεχόμενοι ἐκτοπίζοντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

**

Ἡ αἰ ἐκ Μόσχας εἰδήσεις ἀγγέλου τὴν ἐμφάνισιν «συντρόφου» προωρισμένου νὰ δικτατορεύῃ πραγματικῶς ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς Δημοκρατίας. Ἀξίος διαδόχου τοῦ Λένιν.

Ἀξίος; Βεβαίως, ἀξίος δὲν σημαίνει ἴσος. Ἀξίος νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Τοιοῦτος παρίσταται ὁ Στάλιν, ὁ ἀπότινος διέπων τὰς τύχας τῶν Σοβιέτ.

Γεωργιανὸς τὴν καταγωγὴν διεκρίθη ζῶντος ἐκόμη τοῦ Λένιν διὰ τὴν δραστηριότητά του. Ἀναγνωρίζόμενος ὡς ὁ αὐθεντικώτερος μαθητὴς τοῦ Λένιν, ἀνακηρύσσεται ἀπὸ τινῶν καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίληψιν καὶ τὴν δοξὴν ἐκτίμησιν τῆς πραγματικότητος. Εἶνε, λέγουσιν ὁ πρῶτος εισηγητὴς τὴν ἐγκαινίαν τῆς ΝΕΠ (νέας οικονομικῆς πολιτικῆς) ἣτις ἔσωσε τὰ Σοβιέτ ἀπὸ μίαν κρίσιν δεινὴν, αὐτὸς ἀντελήφθη ἀμέσως τὴν ἀνάγκην αὐτῆς καὶ συνέστησε θαρραλέως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς, ἐνῶ ὁ Λένιν, μόνον μετὰ τὰς ταραχὰς τῆς Κροστάνδης ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαινιάσῃ αὐτήν.

Θέλησις σιδηρᾶ, δραστηριότης ἀκάματος, πολιτική εὐστραφία ἀσυνήθης. Τὰ δικτατορικά του προσόντα ἀνεδείχθησαν κατὰ τὸν ἀγῶνα ὃν διεξήγαγε πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐπικρατήσεώς του. Λέγεται ὅτι ἔπαιξε καὶ παίζει ἀκόμη ὡς πόνια τοὺς λοιποὺς ὑποδικτάτορας τοῦ Προλεταριάτου.

Διὰ τὴν ἐκβάλλῃ ἐκ τοῦ μέσου τὸν Τρότσκυ συνεμάχησε μετὰ τοῦ Καμένεφ καὶ τοῦ, Ζηνόβιεφ, ἢ μᾶλλον διὰ καταλλήλων μηχανορραφῶν ἐξώθησεν αὐτοὺς νὰ τὸν ἐκτοπίσουν εἰς τὸν Καύκασον.

Ἐμεινεν εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ τριανδρία Καμένεφ, Ζηνόβιεφ καὶ Στάλιν.

***

Διὰ τὴν ἐπισκίση τοὺς δύο συναγωνιστὰς καὶ ἀνταγωνιστὰς τοῦ Ὁ Στάλιν δὲν ἐδυσκολεύθη πλέον πολὺ. Ὁ Καμένεφ εἶνε ἀναποφάσιτος τὸν χαρακτήρα, διστακτικὸς πάντοτε, ἔχει μάλιστα εἰς βάρος του ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Λένιν τὸν ἐχαρακτήρισεν ὡς στερούμενον θάρρους. Ὁ Ζηνόβιεφ; Αὐτὸς δὲν στερεῖται ἱκανοτήτων. Ἀλλ' ὁ ἰδιωτικὸς του βίος δὲν εἶνε διόλου «συντροφικὸς». Τὸν τριγυρίζουν ἑταῖροι παντὸς ποιοῦ καὶ πίσης ἐθνικότητος. Αὐτὸ κυρίως τοῦ ἐστοίχισε τὴν δημοτικότητά του. Ἀπέβη ἡδὴ παρὰ τῷ ρωστικῷ λαῷ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀντιδημοτικὸς. Ἐξ ἄλλου ὁ ἐπιπύλαιος τρόπος, καθ' ὃν διευθύνει τὴν Τρίτην Διεθνή, δὲν ἐγκρίνεται καθόλου ἀπὸ τοὺς ἰθύνοντας κύκλους τῆς Μόσχας. Οἱ ἰσχύοντες «σύντροφοι» συγκεντρῶνται ἀθρόοι ἡδὴ περὶ τὸν Στάλιν. Δὲν ἔχει τυπικῶς ἀκόμη εἰς χεῖρας του τὴν ὑπεριτάτην ἀρχὴν τὴν μερίζεται μετὰ τῶν δύο ἄλλων

τοῦ Καμένεφ καὶ Ζηνόβιεφ. Ἀλλὰ πραγματικῶς, αὐτὸς κυβερνᾷ.

Ὁ Καμένεφ δὲν παίζει κινεῖνα ρόλον, τὸ ἄστρον τοῦ Ζηνόβιεφ ὠροῖται. Κατὰ τὸ προσεχὲς συνέδριον τοῦ κομμουνιστικοῦ Κόμματος, ὅπερ πρόκειται νὰ συνέλθῃ τὸ φθινόπωρον, ὁ Στάλιν θὰ περιβληθῇ καὶ τυπικῶς τὴν ἐξουσίαν. Καὶ θὰ τὴν ἀσκήσῃ δικτατορικῶς, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ ἀτομικότης του, καίτοι φροντίζει μὲ σπανίαν πολιτικὴν δεξιότητα νὰ συγκαλύπτῃ καὶ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς τάσεις του, κρατῶν μὲν δι' ἀτρεμοῦς χεῖρὸς τοὺς χιλινοὺς, ἀλλ' ἀποφεύγων τὰς ἐπιδείξεις.

Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται καὶ ἡ ἀνάκλησις τοῦ Τρότσκυ ἐκ τοῦ Καυκάσου. Ἀφοῦ τὸν ἀπεστέρεσε τῶν συμπαθειῶν καὶ τοῦ κύρους του καὶ τὸν ἐξώρισε (μέσω τοῦ Καμένεφ καὶ τοῦ Ζηνόβιεφ εἰς τὸν Καύκασον) ἡδὴ τὸν ἀνεκαλεσε, διότι νὰ τὸν βλάψῃ μὲν ἤδη ὁ Τρότσκυ δὲν δύναται, εἶνε ὅμως, εἰς θέσιν νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ἄλλως τε ἡ ἀνάκλησις τοῦ Τρότσκυ, ἐφιγυροῦσιν εἰς ὄρεος τοῦ Στάλιν, ὡς ἐπανόρθωσις μιᾶς ἀδικίας, διότι ὁ μολταβικὸς λαὸς μὴ συμπαθὼν ἴσως τὸν Τρότσκυ, κρίνει ὅμως ὅτι εἶνε ὁ τωσθή-ποτε ὁ ἀρχαιότερος μετὰ τὸν Λένιν ἀγωνιστής, ὁ δημιουργὸς τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ καὶ ὅτι τέλος πάντων ζῶν ὁ Λένιν, δὲν τὸν ἔθιξε, πρὶν τὰς ἐπανειλημμένας ὁξείας διαστάσεις των καὶ δὲν ἔπρεπε ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ἐξορισθῇ.

Αὐτὸς εἶνε ὁ Στάλιν, ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ ὁποῦ ἡ μολταβικὴ Ρωσία ἀποκτᾷ δικτάτορα ἰσχυρὸν μὲ πυρμὴν βιαιότητος, τερματιζομένου, καὶ τοῦ ἀγῶνος περὶ διανοχῆς, ὅστις ἀρκούντως ἀτεροῦρα μέχρι τοῦδε τὴν προσηλὴν καὶ τὴν ἐνεργητικότητα τῶν ἐν Μόσχᾳ.

ΕΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ

[Τί εἶναι καὶ πῶς λειτουργεῖ τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας]

Πρὸ ἐξ ἑτῶν, ἡ τότε πρῶβειρα τῆς Ἀγγλίας Λαίδου Γκράνβιλ, εἰς μίαν ἐορτὴν δοθεῖσαν εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας, συνελεξε τὸ ποσὸν τῶν 250 χιλιάδων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ χρησιμοποιήσῃ δι' ἀγαθοεργῶν σκοπῶν. Ἀπετατῆ εἰς πολλοὺς φιλανθρώπους, οἵτινες διὰ δωρεῶν συνετήρουν πολλὰ ἱδρύματα, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐσκέρθησαν νὰ προσβῶν εἰς τὴν κατασκευὴν Νοσοκομείου παραθαλασ-

σίου, καταλλήλου νὰ θεραπεύονται φυματιώεις τῶν ὀστέων.

Πράγματι δὲ εἰς ὀλίγον χρόνον διέστημα, ἐκλήθη τὸ «Ἀσκληπιεῖον Βούλας», τοῦ ὁποῦ σκεπὸς ἐτέθη ἡ οὐσιμότης τῶν ἀπορῶν παίδων τῶν πτωχῶν ἐκ περιφέρειᾶς φυματιώσεως.

Ὡρίθη φρέαρ, ἀτέχον περὶ τὰ 800 μέτρα τοῦ Νοσοκομείου τοῦ ὅπου τοῦ ὁποῦ ματαρρεται εἰς τὸ κατεῖσθαι δια μηχανῆς,

ἡ τις χρησιμοποιεῖται καὶ διὰ τὸν ἡλεκτροφωτισμὸν τοῦτου, μετεφέρθησαν δὲ ἐξ Ἀγγλίας τὰ ἀπαραίτητα εἶδη, διὰ τὴν σύμπληξιν καὶ καλὴν λειτουργίαν ἐνδὲ νοσοκομείου. Κλίνει Rolier κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐν Λεζὲν κλινικῆς τοῦ ἱατροῦ Rollier, ἐφαρμοζομένης θεραπείας, ἀκτίνες Ραϊντγκεν, Μικροσκοπίον, Κουζίνα Ἀγγλικαί, κλίσβανι ἀποστειρωτικοί, ἐργαλεῖα ὡς καὶ γραμμόφωνον καὶ πιάνο διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν νοσηλευομένων. Μετεκάλεσαν ἐξ Ἑλβετίας εἰδικὸν ἱατρὸν καὶ νοσοκόμον, οἵτινες ἔθεσαν τὸ σύστημα τῆς μελλούσης νὰ ἐφαρμοσθῇ θεραπείας.

Κατόπιν ὅταν τὰ πάντα ἦσαν καλῶς διευθετημένα, παρέδωκαν τὸ Νοσοκομεῖον εἰς τὸν «Πανελλήνιον κατὰ τῆς φυματιώσεως σύνδεσμον», ὅστις καὶ διηύθυνεν αὐτό. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ προκείμενα δαπάνη ἦτο μεγίστη, καὶ δὲν ἠδύνατο ὁ νοσηλίας οὗτος σύνδεσμος νὰ τὸ κρατήσῃ τὸ κατέλαβε ἀπὸ τοῦ 1922 ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ὅστις ἐπιβαρύνεται ἐτησίως μὲ ἔλλειμμα 300 χιλιάδων δραχμῶν.

— Λειτουργία τοῦ Νοσοκομείου.

Εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας νοσηλεύονται παῖδιά ἀπὸ 4—14 ἐτῶν, πάσχοντα ἀπὸ σπονδυλίτιδας, λευκοὺς ὄγκους, ἀδενίτιδας καὶ περιτονίτιδας φυματιώδεις. Διὰ τὴν εἰσαχθῆ τις πάσχων ἐν αὐτῷ, ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ παρὰ τοῦ εἰδικοῦ Συμβούλου τοῦ Νοσοκομείου, ὅστις δίδει καὶ τὴν σχετικὴν γνωμάτευσιν.

Καὶ ἐὰν μὲν εἶνε εὐπορος, πληρώνει ἐν ἐλάχιστον σχετικῶς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, ἐὰν δὲ τυγχάνει ἄπορος; ἡ πρόσφυς εἰσάγεται διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως δωρεάν.

Ἡδὴ δὲ νοσηλεύονται ἐβδομήκοντα παῖδιά (δὲν εἶνε δυνατόν νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς διότι τοῦτο ἐκτίσθη μόνον διὰ πεντήκοντα) ἐξ ὧν τὸ 80ν ἐπὶ πληρωμῇ καὶ τὰ ὑπόλοιπα δωρεάν.

Τὸ νοσοκομεῖον διευθύνεται παρὰ ἱατροῦ ὅστις διορίζεται παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, διατελεῖ δὲ ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἀποτελοῦν οἱ κορυφαῖοι τῶν Ἑλλήνων ἱατρῶν καὶ καθηγητῶν, καὶ αἱ κυρίαι τοῦ Ἑλλην. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Καὶ οἱ μὲν ἱατροὶ ἔχουσι τὸν ἐλεγχον ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ μέρους, αἱ δὲ κυρίαι ἐπὶ τοῦ ὕλικου, τροφίμων κτλ.

Αἱ κυρίαι Πασπάτη, Σιμιτοπούλου, Βερσῆ, δνὶς Θωμᾶ μετὰ τοῦ ἱατροῦ εἰδικοῦ συμβούλου κ. Λούγκα κατέρχονται ἅπασι τῆς ἐβδομάδος εἰς Βούλαν, ὅπου καὶ κατοικεῖται τὰ ζητήματα θεραπείας, καλῆς συντηρήσεως καὶ ἐλέγχονται οἱ λογισμοί.

Ἡ ἀγορὰ τῶν τροφίμων γίνεται παρ' ἰδιαιτέρου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ἑλλην. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐν Ἀθήναις, μεταφέρονται δὲ εἰς τὴν Βούλαν διὰ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ Νοσοκομείου.

Ἐκεῖ παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῆς οἰκονόμου τοῦ καταστήματος ἐλέγχεται ἡ καλὴ ποιότης καὶ ζυγίζονται.

— Διαιτολόγιον.

Οἱ μικροὶ ἀσθενεῖς τρώγουν τέσσαρας φορὰς τὴν ἐβδομάδα κρέας καὶ δύο ψίρια. Τρεῖς τῆς ἐβδομάδος ριζόγαλον ἢ κρέμα, δύο φορὰς φρούτο, δις γιαοῦρι καὶ ἀπλὴ γλύκισμα.

— Νοσηλευτικὸν προσωπικόν.

Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ δέκα ἀδελφὰς νοσοκόμους. Ἡ προϋσταμένη τῶν ἀδελφῶν κ. Ε. Κερίσσογλου γνωστὴ ἀπὸ τὴν Μικρασιατικὴν ἐκστρατεῖαν, ἔχει τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ὑπὸ τῶν ἱατρῶν δοζιζομένης θεραπείας. Αἱ λοιπαὶ ἔχουσι ἐκάστη ἀπὸ 8—10 ἀσθενεῖς φροντίζουσι περὶ τῆς νοσηλείας καὶ καθαριότητος αὐτῶν. Μία ἐξ αὐτῶν βοηθεῖ εἰς τὰς ἐν τῷ χειρουργεῖο γενομένας ἀλλαγὰς καὶ μικροεπεμβάσεις.

Χαρακτηριστικὴ εἶνε καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία, μετ' ἧς ἐργάζεται τὸ ἀπαραμίλλον τοῦτο ἱδρυμα. Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην κλινικὴν ἢ νοσοκομεῖον εἶδομεν ὅσους εἰς τόσον καθαρὸς ὅσον εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας.

Σώματα μαῦρα ἀπὸ τὴν ἡλιοθεραπείαν, προύχοντα μὴ καθαρά λιμποντα.

— Θεραπεία.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου ἱατρὸς κ. Θ. Γαροφαλίδης μᾶς λέγει τὰ ἐξῆς διὰ τὴν ἐφαρμοζομένην θεραπείαν.

«Ἐκθὺς τῆς φυματιώσεως εἶνε ἡ ἀκίνησις. Καταδικάσαστε ἐν πάσχον ἐκ φυματιώ-

σεως μέλος εις ἀκινήσιαν καὶ ἡ πάθις θὰ σταματήσει τὴν θανατηφόρον πορείαν της. Τονώσατε τὸν ὀργανισμόν, προσθέσατε τὰ συντελεστικά εις τὴν ἰασιν μέσα, καὶ θὰ ἔχωμεν πλήρη τὴν ἐπιτυχίαν.

«Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ χωρὶς νὰ εἶνε νέα, χωρὶς νὰ ἔχη τὴν ἀπαίτησιν τοῦ πρωτοτύπου ἐφαρμόζεται μετὰ σύστημα καὶ σκληρῶς δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας, ἕνεκα τούτου δὲ ἀκριβῶς ἔχει τὰ θανάσιμα αὐτὰ ἀποτελέσματα».

Ἡ θεραπεία ἦν ὑφίστανται οἱ μικροὶ ἀσθενεῖς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ των, ἀλλὰ ποιά ἀρά γε μήτηρ θὰ ἦτο τόσο σκληρὰ, ὥστε νὰ βλέπη νυχθημερὸν τὸ τέκνον της δεμένον ἐν τῇ κλίνῃ, καὶ δὲν θὰ ἐκάμπτετο πρὸ τῶν παρακλήσεών του, ἐὰν τοῦτο τῆς ἐξήτει νὰ ἐγερθῇ.

Ἐνῶ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Βούλας παῖδια ἄτακτα, ζωηρὰ ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην, ὑφίστανται ἀγογγύτως τὴν ἐπιβαλλομένην ἀπόλυτον ἀκινήσιαν, ἄνευ οὐδεμιᾶς τιμωρίας, πλὴν τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῶν συμβουλῶν.

Καὶ οἱ μικροὶ ἀσθενεῖς ζωηροὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν, εὐθυμοὶ διαρκῶς, τραγουδοῦντες χωροῦσι βραδέως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἰασιν ἐκ τῆς ἐπαράτου νόσου.

Τοσοῦτον εἶνε εὐχάριστος ἡ διαμονὴ τῶν μικρῶν εἰς τὸ ἴδρυμα ὥστε πολλὰ τούτων ἐπὶ μακρὸν χρόνον νοσηλευθέντα καὶ ἰαθέντα κλαίουσιν ὅταν πρόκειται νὰ παραληφθῶσιν ὑπὸ τῶν γονέων των.

Τόσον μεγαλειτέρα εἶνε ἡ πιθανότης τῆς πλήρους ἰάσεως, ὅσον ἡ θεραπεία ἤρchiσε πλέον ἔνωρὶς καὶ ἐφηρμοσθῇ μετὰ σκληρότητος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνέλαβεν ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τὸ νοσοκομεῖον δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ 1922 μόνον δύο θάνατοι σιγῆσαν. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐνοσηλεύθησαν πλείστα ὅσα πάσχοντα ἐκ σπονδυλίτιδος, ἰσχιαρθροκάκης ἢ λευκοῦ τοῦ γόνατος καὶ ἀγκῶνος ὀγκου καὶ ἀπεστάλησαν ὑγιᾶ εἰς τὰς ἐστίας των.

Διὰ τὰς παθήσεις ταύτας ἀπαιτεῖται πολὺ χρόνικόν διάστημα μέγα, ἄλλοτε ὁμως ἰώνται ἐντὸς βραχείας σχετικῶς διαστήματος καὶ ἰώνται τόσο καλὰ, ὥστε ἀπορῶντες καὶ ἀμφιβάλλοντες (ἐὰν τυγχάνωσιν

εὐποροὶ) μεταβαίνουν εἰς Εὐρώπην διὰ νὰ συμβουλευθῶσι τοὺς ἐκεῖ ἐπιστήμονας μετὰ τὸν χαρακτηρίζονσαν τὸ ἔθνος μας ξενομανίαν ἐὰν οὗτοι εἶνε θεραπευμένοι, ὥς ἐὰν οἱ Εὐρωπαῖοι ἱατροὶ ἔχουσι μεγαλειτέρα ποσότητα ἐγκεφαλικῶν κυττάρων.

Κπὶ εἶδομεν πρὸ ἡμερῶν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ «Ἐλευθέρῳ Τύπῳ» ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Ἑλβετίᾳ διαμένοντος κ. Κ. Μελά, συντελέσαντος καὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἀσκληπιείου ἐν ᾗ διαλαμβάνεται συμβὰν χαρακτηριστικόν, καθ' ὃ νέος τις νοσηλευθεὶς ἐπὶ ἐν ἔτος μόνον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Βούλας καὶ ἰαθεὶς μετέβη εἰς Ἑλβετίαν καὶ συνεβουλεύθη τὸν καθηγητὴν Roux.

Ὁ καθηγητὴς ἠπόρησε πῶς τόσο καλὴν θεραπείαν ἐγένετο εἰς τόσο βραχὺ χρονικόν διάστημα ὡμολόγησε δὲ οὕτω ὅτι τὸ κλίμα τοῦλάχιστον τῆς Ἑλλάδος εἶνε ἀνώτερον τῆς Ἑλβετίας. Καὶ ὅμως πόσοι ἀσθενεῖς πλούσιοι πάσχοντες ἐκ τῶν ἀνωτέρων νόσων δὲν ἀναχωροῦν κατ' ἔτος διὰ τὰ διάφορα εὐρωπαϊκὰ σανατόρια καὶ κλινικάς, διότι τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας, ἕνεκα τῆς περιορισμένης αὐτοῦ ἐνεργείας δὲν δύναται νὰ τοὺς νοσηλεύσῃ, εἴτε διότι τυγχάνουσιν ἐνήλικες, εἴτε διότι στεροῦνται κλινῶν.

Θὰ ἦτο εὐχὴς ἔργον ἂν διὰ τῆς ὕλικης συνδρομῆς τῶν εὐεργετῶν, ὧν οὐδέποτε ἡ Ἑλλὰς ἐστερήθη, κτισθῇ τάχιστα τὸ ὑπὸ μελέτην ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ εὐρισκόμενον σχέδιον τοῦ μεγάλου ἐν Βούλᾳ Σανατορίου ἐν ᾧ νὰ δύναται νὰ εἰσέρχονται πάσης φύσεως καὶ ἡλικίας ἀσθενεῖς μετὰ πολλὰς κλινὰς, ὅποτε ἀσφαλῶς θὰ συνέροον ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς τῶν Βαλκανίων, θὰ ἀπέβαινε δὲ τὸ μοναδικὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ὀρθοπαιδικὸν κέντρον ἐφάμιλλον ἂν ὅχι ἀνώτερον τῶν Εὐρωπαϊκῶν, καὶ ἐν ᾧ θὰ ἠδύναντο καὶ οἱ φοιτηταί τοῦ Πανεπιστημίου νὰ διδάσκωνται καὶ νὰ προπονοῦνται εἰς τὸν νεαρὸν δι' ἡμᾶς τοῦτον κλάδον τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ Ἑλλ. Ἐρυθρὸς Σταυρὸς οὐ τὴνδεῶσιν ὅλοι γνωρίζομεν ἐγγάζεται διὰ τὴν πραγματοποίησιν τούτου, πρὸς τὸ παρὸν ὁμως ἐπειδὴ τὴν ὕλικήν αὐτοῦ ἰσχὺν ἀπορροφᾷ ἅπασαν, τὸ Νέον Νοσοκομεῖον, ὅπερ πρόκειται νὰ κτισθῇ εἰς Ἀμπελοκήπους διὰ τὴν ἔγερσιν τοῦ ὁποῦ ἀπαιτοῦνται πολλὰ ἐκατομμύρια, δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρυνθῇ καὶ μετὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐγέσεως μεγάλου Νοσοκομείου ἐν Βούλᾳ.

B—5

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ

Οἰκιακῶν καὶ Μαγειρικῶν

ΣΤΕΥΩΝ

ἐξ ἀλουμινίου καὶ ἐμαγιέ

ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ

ΔΙΣΚΟΙ

Μουσαμάδες,

ψάθες, διάδρομοι

ΨΥΓΕΙΑ — ΠΑΓΩΤΟΜΗΧΑΝΑΙ

Φίλτρα ὕδατος

ΦΟΥΡΝΟΙ

Εὐρωπαϊκοί

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ & ΔΙΣΚΟΙ

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΩΝ

ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ & ΚΟΥΖΙΝΑΙ

ἀνθρακίτου, λυγνίτου, ξύλων, κὼκ γκάζ, πετρελαίου καὶ οἰνοπνεύματος.

ΛΑΜΠΑΙ

Ἠλεκτρικοῦ, βενζίνης, οἰνοπνεύματος, πετρελαίου καὶ ἀετυλίνης.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ — ΛΟΥΚΕΤΑ — ΠΟΔΗΛΑΤΑ

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

“ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΕΝ ΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙ,”

ΟΙΚΟΣ

ΣΙΔΗΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Δ.Γ. ΔΟΥΖΙΝΑ

ΟΔΟΣ Ι. ΠΕΣΜΤΖΟΓΛΟΥ 17

Μέγαρον Ἀρσακείου
(ἔναντι Ἰονικῆς Τραπεζῆς)

ΑΓΓΛΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 17.500.000
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΑΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 5.000.000

Εἰσιε τῆς Ἀγγλο-αμερικανικῆς Τραπεζῆς

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΤ. ΜΑΝΤΑΦΟΥΝΗΣ

Ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζιτικὴν Ἔργασίαν

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ Εἰς ΔΡΧ. & ΕΞΟΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΟΚΟΣ 4% 4½ 5% & 6%

THE ASIATIC PETROLEUM CO^{LD}

ΕΔΡΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & Σ^{ΙΑ}

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.—ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

BENZINΗ

ΣΕΛΛ

ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ. . . .

ΕΥΚΟΛΟΣ ΕΚΚΙΝΗΣΙΣ

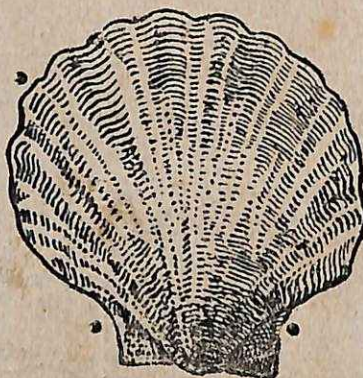
ΔΘΟΥΡΥΒΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΔΥΝΑΜΙΣ

Εἶναι τὰ ἀδυναγώνιστα

προτερήματα τῆς

SHELL

Χρησιμοποιήτε τὴν

βενζίνην ἥτις

ΠΑΝΤΟΤΕ

μέχρι σήμερον ἔδωσε

τὰ ἄριστα τῶν

ἀποτελεσμάτων,

Εἶνε ἡ ΜΟΝΑΔΙΚΗ

BENZINΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

BENZINΗ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

BENZINΗ ΣΤΕΜΜΑ

(Διὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα, βενζινάρωτρα κτλ.)

ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΚΑΥΣΕΩΣ (Solar Oil)

ΑΣΦΑΛΤΟΣ (ΜΕΧΡΗΑΛΤΕ SHELFALT)

ΠΑΡΑΦΙΝΗ (ὅλων τῶν βαθμῶν)

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ